Թ· ՏԱՐԻ 2534 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 1 ՀՐՕՏԻՑ 4384 6 ՅՈՒԼԻՍ 1892 24 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1309 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	թղթեկան ստակ		150
»	»	Վեցամսեայ	» »	75
»	»	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի			2
Գաւառաց թղթատարի ծախքի միօրինակ			Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6/18 ՅՈՒԼԻՍ 1892

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Կայսերական կառավարութիւնը լըրջօրէն ձեռք առած է Աշիրէթներու խնդիրն։ Աշիրէթ կը կոչուին Եփրատի և Տիգրիսի հովտին մէջ և Միջագետաց կողմը բնակեալ արաբ և քիւրդ ցեղերն, որք նահապետական ձեւով կը կառավարուին ցեղապետներու տնօրէնութեամբ, վրաններու տակ կը բնակին և դուար կ'արածեն սովորաբար, ոչխարի, այծի, կովի, բուրդի, պանիրի, կարագի վաճառականութիւն ընելով, և իրենց գործոց բնութեամբ իսկ տեղէ տեղ կը փոխադրուին եղանակին համեմատ, ուր որ արօտավայր գտնեն իրենց դուարաց համար։ Անոնց մէջ կան որ գիւղերու մէջ հաստատ բնակութիւն առած և այս տեսակէտով աւելի քաղաքակրթուած են. որովհետեւ քաղաքակրթութիւնն աւելի հաստատ բնակութեանց հետ հաշտ կ'ընթանայ քան վաչկատուն ժողովրդոց հետ։ Որոշ բնակութեամբ ժողովուրդ մը կրնայ ունենալ կանոնաւոր աղօթատեղի, դպրոց, արձանագրութեան տեղեր, զինուորագրութիւն, կազմակերպեալ վարչութիւն, և այլ ամեն կարգ ու սարքն քաղաքակիրթ հասարակութեանց։ Այս է պատճառն որ օսմանեան իշխանութեան Աշիրէթներու վրայ հաստատուելէն ի վեր՝ զանոնք բնակեցնելն (Իսքեանը Աշայիր) Օսմ. կառավարութեան գլխաւոր նպատակներէն մին եղած է, որ բազում ուրեք յաջողած է արդէն, և թէպէտ տեղ տեղ Աշիրէթներ վաչկատուն են տակաւին, բայց առաջուընէ աւելի ենթակայ են կառավարական իշխանութեան։ Թէպէտ ժամանակ մը տուրքէ զերծ նկատուած էին, բայց հիմա տուրք ալ կը վճարեն, և հետզհետէ կը մտնուին Տէրութեան միւս քաղաքակիրթ մասանց կազմակերպեալ ձեւերուն ու կանոններուն տակ։ Աշիրէթներ բաւական մեծ բազմութիւն են։ Երեւակայել պէտք է որ Պայազիտէ մինչեւ Պաղտատ, և Հէքքեարիէ մինչեւ Տիարպէքիր և Եոզղատ անոնցմէ կը գտնուին խումբ խումբ, կամ փոքր հատուածներով։ Ընդհանրապէս առողջ և կորիճ տարրք են, և համեմատապէս հարուստ. որովհետեւ իրենց ձեռքը գտնուած ապրանք, դուար և ձի, և յարակից պարագայք, միշտ առատ կ'ընեն, և եթէ օսմանեան ոստիկանութիւնն և զինուորական զօրութիւնն երբեմն զբաղեալ գտնուած են այն կողմեր, բարեկեցութեան միջոցք և դրամական ոյժ չեն որ կը պակսին Աշիրէթներուն։

Այս ցիր ու ցան և տարանջատ ցեղերու ամփոփումն և կազմակերպութիւնն օսմանեան վարչութեան կանոնաւոր նպատակներէն մին եղած է։ Վեհ. Սուլթանն իւր իմաստութեամբ աւելի եւս յառաջ կը տանի և կ'ամբողջացնէ այս գործ։ Կը գիտէ թէ նիւթական և բարոյական ոյժեր կան հոդ որք երկրին զարգացման անօգուտ կը մնան, ուստի կը փափաքի տրամադրելի ընել այն ոյժեր։ Այն կապոյտ Տետրակաց մէջ զոր [illegible] և մեր միւս Թուրք պաշտօնակիցք յիշած էին անցեալներն եւս, պարբերաբար հրատարակուած կան անգլ. հիւպատոսաց տեղեկագիրք որք Աշիրէթներու կազմակերպումէն ու քաղաքակրթումէն Օսմ. Տէրութեան համար ծագելիք բարոյական և նիւթական օգուտները թուած են։ Վեհ. Սուլթանն, այն հեռանկատ տնօրինութեամբ զոր վերջերս առիթ ունեցանք արձանագրել մեր Ներքին Լրոց բաժնին մէջ, հրամայած է օգուտ քաղել Աշիրէթներու նիւթական զօրութենէն՝ զինուորագրութեան ենթարկելով զանոնք, և այս նպատակաւ կազմուած են Համիտիէ հեծելազնդերն։ Աշիրէթներու բարոյական զօրութիւնն ևս յօգուտ ի կիր արկանելու համար, Ն. Կ. Վեհափառութիւն ի Պէշիքթաշ հաստատել տուած է «Աշիրէթներու Վարժարան» մը, ուր պիտի կրթուին և լուսաւորեալ քաղաքացիներ ինչպէս և հաւատարիմ հպատակներ պիտի լինին Աշիրէթներու յուսալից պատանիք, որք ընտրանօք պիտի առնուին ամեն նահանգաց Աշիրէթներէն, և Կ. Պոլիս պիտի ղրկուին, ուր Վեհ. Սուլթանին անձնական ծախիւք և Ն. Կ. Վեհափառութեան բարոյական ուղղակի տնօրէնութեան ներքեւ մասնաւոր դաստիարակութիւն մը պիտի ընդունին, ըստ ամենայնի յարմար իրենց մասնաւոր հանգամանաց։ Այս տնօրինութիւն, որ մի քանի օրէ ի վեր կը յիշուի Ներքին Լրոց բաժնին մէջ, այն տեսակ լուրերէն չէ որք աննշմար կրնան անցնիլ. զի որոշ կը ցուցնէ Օգոստափառ Վեհապետին հեռատես իմաստութիւնն, որով հաստատապէս միտքը դրած է մարդ ընել այս վրանաբնակները, թէ իրենց և թէ Տէրութեան օգտակար մարդիկ, և այս կերպով Տէրութեան սահմանաց վրայ զետեղուած ունենալ ճշմարտապէս զօրաւոր տարր մը, որոյ վրայ ամեն ժամանակ կարենայ վստահիլ Տէրութիւնը։ Քաղաքակրթական նկատումներու հետ անցելոյն փորձառութիւնք ծառայած են այս ընդարձակ խորհուրդը ներշնչելու Ն. Կ. Վեհափառութեան, և Աշիրէթներէն անոնք որ Կ. Պոլիս եկած լինելով առիթ ունեցան վայելելու Կայսերական հզօրութեան հաւաստիքն, անշուշտ երկրպագութեամբ պիտի լսեն թէ Վեհ. Սուլթանն ոչ միայն իրենց այլ և իրենց զաւակաց ու թոռանց բարիք կը կամենայ և ի գործ կը դնէ։

Թէեւ Աշիրէթներու Վարժարանին ուսմանց յայտագիրը չէ հրատարակուած, բայց արդէն գիտցուած է թէ ցեղապետներու զաւակներն հոն պիտի կրթուին իբրեւ հաւատացեալ մահմէտականներ, ուստի արաբերէն խնամով պիտի աւանդուի, պիտի դաստիարակուին իբրեւ հաւատարիմ հպատակներ Օսմ. Տէրութեան, ուստի թուրքերէն և օսմանեան օրինաց սկզբունք պիտի աւանդուին կարող ուսուցիչներու ձեռամբ, և կանուխէն անոնց ճաշակ պիտի տրուի զինուորական կենաց. ուստի կարեւոր մարզանքներ պիտի ընեն։ Կը յիշուի Կարնոյ անգլ. հիւպատոս Թրոթըր հազարապետի ըրած բաղդատութիւնն Սկովտիոյ Հայլէնտըր կոչուած լեռնական ցեղերուն (Թրայպսմէն, Քլան) և Աշիրէթներուն մէջ։ Հիւպատոսը մեծ յոյս ունէր թէ կրթութեամբ այս Աշիրէթք կրնան ընել և ըլլալ ինչ որ ըրին և եղան Սկովտացի Հայլէնտըրք, կորիճ, ուղղամիտ և քաջ զինուորներ և պարկեշտ քաղաքացիներ. զի այսօր բովանդակ Անգլիոյ մէջ չկայ մարդկանց աւելի գեղեցիկ և կորովի ցեղ քան Սկովտացի նախկին լեռնականաց ցեղն, և բրիտանեան բանակին մէջ ուր այնքան տարբեր ազգեր ու ցեղեր ներկայացեալ են, Հայլէնտէր գօրագունդերը նշանաւոր են իրենց հասակին բարձրութեամբ, յաղթանդամ և քաջամարտիկ երեւոյթով, տոկունութեամբ ու կարգապահութեամբ։ Կը հասկցուի ուրեմն թէ Օսմ. Տէրութեան համար ո՛րչափ կարեւոր խորհուրդ մ'է այն որ կը միտի Եփրատայ և Տիգրիսի հովտաց մէջ բնակեալ Աշիրէթներուն վրայ այսպիսի մեծ փոփոխում մը յառաջ բերել, այժմ անկապ և ուրեք ուրեք անկարգ և վայրավարին ցեղերու խառնուրդէ մը յառաջ բերելով բարեկարգ և օգտակար հպատակներու և կանոնաւոր զինուորներու վերակազմեալ ժողովուրդ մը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՅՈՒԼԻՍ 14ի ազգային տօնն ի Փարիզ և Ֆրանսայի ուրիշ կողմերն այս տարի փայլուն նուիրագործում մ'եղաւ ֆրանքօ-ռուս համաձայնութեան։ Ամեն տուներու պատուհաններէն ֆրանսական և ռուսական դրօշներ պարզուած էին իրարու պլլուած, այնպէս որ կարծես թէ ռուս Տէրութիւնն և ֆրանսական Հանրապետութիւնը մէկ երկիր կը կազմէին։ Փողոցներու մէջ երկուց ազգաց միացեալ դրօշներու գոյներով ու ձեւերով գլխի զարդեր կը ծախուէին։ Ամեն թատրոններու մէջ և ամեն հրապարակաց վրայ ռուսական ազգային երգն (Տէ՛ր, պահէ Ցարը) փոխն ի փոխ կ'երգուէր Մարսէյյէզին հետ, և հաւասար եռանդեամբ կը ծափահարուէր Ֆրանսացւոց հայրենասիրական երգին հետ։ Ազգային ցընծութիւնը քիչ մը մթագնող բան մը եթէ կար, այն ալ Տահօմէէն և Թոնքինէն եկած լուրերն էին, ֆրանսական զիրքերուն վրայ եղած յարձակմանց և ֆրանսական կորուստներու մասին։ Բայց ազդու միջոցներ ձեռք առնուած են անմիջապէս՝ ֆրանսական դրօշն յարգել տալու համար Ափրիկէի արեւմտեան եզերաց վրայ ինչպէս և յԱսիա։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ կառավարութիւնը գժտած է իւր պահանջատիրաց հետ, որք տեսնելով թէ այս կառավարութիւն իւր խոստումները չի յարգեր, և նոյն իսկ զեղչեալ պայմաններով իւր առնելիքներուն գոհացնելու կը դժկամի, կը դիմեն իւրաքանչիւրն իւր կառավարութեան՝ Լիզպոնի կառավարութեան խօսք հասկցնելու համար։ Ծերակոյտին մէջ ի պատասխանի հարցման մը արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ յայտարարեց թէ ֆրանսական կառավարութիւնը ջերմապէս հոգածու է Փորթուկալի ֆրանսացի առնելիքատէրներուն կացութեան, այսինքն՝ այն Ֆրանսացւոց որք վստահած են Փորթուկալի փոխին ու պատուոյն և մեծաքանակ փորթուկէզ արժէթուղթք գնած։ Պ. Ռիպօ յարեց սակայն թէ Փորթուկալ անձուկ վիճակի մէջ կը գտնուի ժամանակէ մ'ի վեր, և այնու հանդերձ իւր պահանջատիրաց հետ համաձայնութեան մը գալու բարեյօժարութիւն կը ցուցնէ, և հետեւապէս կ'արժէ ժամանակ տալ անոր, գործը քիչ քիչ կարգադրելու։

ԱՆԳԼԻՈՅ մէջ ընտրութիւնք այնքան կ'ըզբաղեցնեն միտքերն որ ուրիշ խնդրոյ վրայ չի մտածուիր։ Այս շաբթու պիտի իմանանք վերջնապէս՝ ո՛չ թէ որ կուսակցութիւնն յաղթած է միւսին, այլ թէ Կլատսթոնեանց մեծամասնութիւնն ո՛րքան է Պահպանողականաց վրայ։ Զի արդէն անցեալ շաբթուն մէջ Կլատսթոնեանք սկսան բացարձակ մեծամասնութիւն շահիլ պահպանողական կուսակցութեան վրայ, որոյ մեծամասնութիւնը փճացուցեր էին յառաջագոյն։ Թէպէտ Իռլանտայէն զատ Մեծին Բրիտանիոյ ուրիշ կողմերն ընտրական գործողութիւնք ամենայն բարեկարգութեամբ տեղի ունեցան, բայց մի քանի ընտրութեանց ապօրինութեան համար գանգատներ կան, եւ ընտրութեանց դատարանը վճռել պիտի հրաւիրուի։ Ի Կրինօք Ազատականք անյուսալի յաղթութիւն մը տարած էին միութենական յոյժ զօրաւոր ընտրելոյն՝ Սըր Թոմաս Սըթըրլէնտի վրայ։ Բայց այս ընտրութիւն պիտի բեկանուի և նոր ընտրութիւն պիտի կատարուի եղեր. զի գիտուեր է թէ 873 քուէներ հանուեր են այնպիսի շրջանակի մը մէջ ուր ընտրական ցուցակը 840 ընտրողաց միայն ներկայութիւնը կը ցուցնէ։ Ի Կրէյդ Կրիմսպի եւս, ուր Ազատականք յաղթեցին, պահպանողական ընտրելին կը ծանուցանէ թէ բողոք պիտի բառնայ ընտրութեանց դատարանին. որովհետեւ ազատական Պ. Ճօնի ընտրութիւնն ապօրէն կը նկատէ։ Պահպանողական ընտրելոյն դէմ քուէ տուեր են մեռեալներ, և հարիւրի չափ նաւաստիներ որք ընտրութեան օրն Հիւսիսային ծովուն մէջ կը գտնուէին, ուստի ո՛չ իսկ հեռագրով քուէ կրնային ղրկել, և թո՛ղ թէ հեռագրով քուէ չընդունուիր։ Պ. Ճօն բնիկ Ֆրանսացի է, որ 1852ին Նափոլէոնեան պետական հարուածին պատճառաւ փախաւ Անգլիա, անգլիական հպատակութիւն ընդունեց, և իւր լեզուանութեամբ այնքան շահեցաւ իւր նոր հայրենակիցներ որ ի Լինքըլն քաղաքային դատաւոր եղաւ, և ապա երեսփոխան։ —Բայց տեսնենք թէ պիտի մնա՞յ երեսփոխան։

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՐԷՆԻ շուտափոյթ գերմանացման և հետեւապէս այս գաւառաց խնդրոյն հիմնական լուծման համար գերման լրագիր մը հանճարեղ միթոտ մը գտեր է։ Կ'առաջարկէ որ գերման կառավարութիւնը փոքրիկ օժիտ մը յանձն առնու վճարել ամեն ալզաս-լորէնցւոյ որ գերմանուհւոյ մը հետ ամուսնանայ։ Գերմանուհեաց իրենց ամուսնոյն սիրտը շահելու և իրենց զաւակները գերմանական ոգւով կրթելու զօրութեան վրայ գերման խմբագիրն ա՛յնքան մեծ վստահութիւն ունի որ բացարձակապէս ապահով է թէ մինչեւ 20 տարի կը կարգադրուի Ալզաս-Լորէնի խնդիրն, ինչպէս Լորտ Սալիսպըրի կը յուսար մինչեւ 20 տարի լուծել իռլանտական խնդիրը։

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ, Լօզանի գաւառային ժողովն իւր նիստերն օր մը դադրեցուց ի նշան սգոյ այն 30 ի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներու չարաչար մահուան առթիւ, որք, ինչպէս յայտնի է «Արեւելք»ի ընթերցողաց, մինչ շոգենաւով պտոյտ մը կ'ընէին լճին վրայ, շոգենաւուն կաթսայն պայթեցաւ և դահլիճին մէջ եղող զբօսաշրջիկները կա՛մ խեղդուեցան կամ այրեցան։ Քննութիւն բացուած է։ Բայց նաւապետն եւս մեռնողներուն մէջ է։

Ի ՊԵՐԼԻՆ անհամաձայնութիւն կ'երեւի կեդրոնական իշխանութեան և քաղաքային խորհրդոյն միջեւ, որոյ մեծամասնութիւնն արմատական կամ յառաջդիմական կուսակցութեան կը պատկանի։ Հանգուցեալ քաղաքապետ անուանի Պ. ֆօն Ֆորքէնպէք այս կուսակցութեան պատկանելով, յարաբերութիւնք ձգտեալ էին կեդրոնական իշխանութեան և քաղաքային վարչութեան մէջ, և այս անգամ ալ կառավարութիւնը չուզեր վաւերացնել արմատականի մ'ընտրութիւնն իբրեւ քաղաքապետ Պերլինի։

ԱՖՂԱՆՍՏԱՆԻ կողմէ աղուորիկ նուէր մը կը պատրաստուի Պ. Կլատսթոնի, եթէ յիշխանութիւն անցնի։ Կալկաթայէ կը հեռագրուի առ Թայմզ թէ Աֆղանստանի եւ Հնդկաստանի յարաբերութիւնք խանգարուելու վրայ են։ Թէպէտ Էմիր Ապտ-իւր-Րահման տարեկան որոշ գումար մը կ'ընդունի Հնդկաստանի կառավարութենէն, բայց Հնդկաստանի կառավարութիւնն ապահովութիւն ստացեր է թէ Էմիրը խզած է Անգլիոյ հետ կնքեալ համաձայնութիւնն, հականգլիական քաղաքականութեան կը հետեւի, և կը քաջալերէ անգլ. սահմանաց վրայ ծանուցեալ անկարգութեան դէպքերն։

ՊԻԶՄԱՐՔԵԱՆ խնդիրը դեռ չվերջացաւ։ Ռայխսանզայկեր պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակեալ պաշտօնաթղթոց վրայ, զորս Հեռագիրն անցեալները մանրամասնօրէն ծանոյց, և որք Պիզմարք իշխանի նկատմամբ գերման կառավարութեան աննպաստ հայեացքը կը յայտնէին, Պիզմարք իշխանի երկրորդ որդին, կոմս Վիլհէլմ ֆօն Պիզմարք, Հանովէրի նահանգին մէջ գաւառապետ և Պիզմարք իշխանի փեսայն՝ կոմս ֆօն Ռանցաու՝ գերման դեսպան ի Լա Հէ, հրաժարական տուին։

ՃԱՊՈՆ չի դադրիր եւրոպեան արուեստներ սորվելէ։ Ճապոնի կառավարութիւնը խնդրեց իտալեան կառավարութենէն որ վարպետներ և գործաւորներ ղրկէ՝ Ճապոնցիներուն սորվեցնելու համար զրահներու շինութիւնն և մարտանաւուց զրահաւորումն։ Իտալեան կառավարութիւնն հաւանեցաւ։ Ի Եօքօհամա (Ճապոն) նաւատորմի համար մեծ դարբնոց մը պիտի հիմնուի։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ գործոց վրայ Թեհրանէ կը հեռագրուի առ Թայմզ թէ ի Պրուսէլ բանակցութիւնք կը կատարուին՝ ռուսական ձեռքերու յանձնելու համար Թեհրանի թրամվէյին շահագործումը, նաեւ կարճ երկաթուղւոյն բանեցումը, մինչեւ մօտակայ քաղաքներն երկարելու արտօնութեամբ։ Ռուս դրամատեարց ներկայացուցիչներ յուլիս 12ին աչքէ պիտի անցունէին այս գիծեր։

ՀՆՏԱԽՏԻ մասին ալ Թեհրանէ առ Թայմզ հեռագիր մը, յուլիս 11 թուով, կ'ըսէ թէ Մէշէտի առողջական վիճակը բարւոքած լինելով, բնակիչք հոն ետ դառնալու վրայ են։ Բայց հնտախտն անհետ եղած չէ, և նուազ սաստիկ աստիճանաւ մը կը ճարակի դեռ ի Մէշէտ։ Թեհրանէ 136 մղոն հեռի Սեմնան քաղաքին մէջ եւս հնտախտի դէպքեր պատահեր են։ (Բայց գիտելի է որ՝ պարսիկ պաշտօնէութեանց նախկին անհոգութեան հակառակ՝ Թեհրան կրցած է ցայս վայր զերծ մնալ հընտախտէ։)

— Աժտէրպայճանի ժողովրդեան մէջ այնքան միամիտներ կան որ տակաւին չեն հաւատար հնտախտի գոյութեան, և իրենց չուրջ անցած դարձած բաները չափազանցութիւն կը կարծեն։ Չեն հասկնար նաեւ թէ ինչո՞ւ համար չմաքրած կիր կը թափուի թաղուած մեռելներուն վրայ։

—)(94)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ՍԱՆՏՐԻՅԵՈՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԱՐԻ–ՄԱՏԼԷՆ

«Մառի-Մատըլէն ամենաընտիր բնաւորութիւն ունի և օժտուած է յոյժ պատուական զգացումներով։ Բայց ի՞նչ հարկ իր գովեստն ընել ձեզ։ Չի՞ բաւեր ըսել ձեզ. ընդունեցէք զայն, ձեր զաւակաց համար աւելի արժանաւորագոյնը չէիք կըրնար գտնել։

«Համոզուած եմ թէ խիստ շնորհակալ պիտի ըլլաք ինծ Մառի-Մատըլէնը ձեզ տալուս, և կանխաւ կուրախանամ այդ բանին վրայ։

«Կը տեսնէք թէ որչափ մեծ է սէրս այս մանկամարդ աղջկան վրայ և ներեցէք որ քանի մը յանձնարարութիւններ ընեմ իր նկատմամբ։

«Մառի-Մատըլէն, ի տղայ տիոց ընդունուելով տիկին Մէլվիլի կողմէ, ամենեւին չէ հեռացած այն պարզութենէն ու համեստութենէն որոց ենթարկուած էր կարծես իր գթասիրաբար մեծցուած մանկան վիճակին բերմամբ։ Այս «գթասիրութիւն» բառը համարձակ կը գրեմ, տիկին կոմսուհի, ըստ որում ձեր խելքով նուաստ նշանակութիւն մը չառնուր այն։

«Մառի-Մատըլէն, գորովանօք կրթուելով, տիկին Մէլվիլի՝ իր բարերարուհւոյն վրայ կը տածէ պէտք եղած սէրն ու բուռն երախտագիտութիւնը։ Մինչեւ ցարդ կարելի եղածին չափ երջանիկ եղած է և ինք կը զգայ իրեն եղածներուն բոլոր արժէքը։ Ուստի, տիկին կոմսուհի, կը խնդրեմ որ շարունակէք տիկին Մէլվիլի գործը, իր պաշտպանուհւոյն տալով ձեր բարեկամութիւն ում արժանի է և որուն համար երախտապարտ պիտի ըլլայ ձեզ։ Հեռանալով ընտանիքէ մը ուր երջանիկ էր, պիտի մտնէ ուրիշ ընտանիքի մը մէջ, ուր, ձեր շնորհիւ, նոյնպէս երջանիկ պիտի ըլլայ։

«Բայց ես կը ճանչնամ ձեր սիրտը, տիկին կոմսուհի, և առաջուց ապահով եմ թէ Մառի-Մատըլէն ձեր քով բանի մը կարօտը չպիտի քաշէ։

«Ուրիշ խնդիր մը կ'անցնիմ, որ ոչ նուազ յոյժ փափուկ պարագայ մըն է. Մառի-Մատըլէն երբեք չէ ճանչցած ոչ իր մայրն, ոչ իր հայրը. իր ծնունդ շրջապատուած է առեղծուածով ու գաղտնիքով. բան մը չգիտեր ծնողացը վրայ. վասնզի այս մասին ամենեւին չէ հարցափորձած իր բարերարուհին։

«Ի՞նչ բաներ կը ծածկեն այս գաղտնիքը. չեմ գիտեր։ Գաղտնիք մըն է այս ընդ մէջ տիկին Մէլվիլի և իր հօրեղբօր, Ժիննու աբբային։

«Պարտք կը համարիմ ձեզ տեղեկացնել զայս, տիկին կոմսուհի, նախ վասնզի իմ համարձակախօսութիւնս թոյլ չտար որ ծածկեմ զայն, և ապա, որպէսզի պէտք չունենաք Մառի-Մատըլէնի ուղղել այնպիսի հարցումներ որոց չպիտի կրնայ պատասխանել և որք գուցէ պատճառ ըլլան իր անդորրութիւնն ընդմիշտ խանգարելու։

«Տիկին Մէլվիլ ի նա ցանած է այն տարրերն որք առաքինի կ'ընեն մանկամարդ աղջիկը և կնոջ՝ նախանձախնդիր իր պարտուց։ Մեր նորատի վարժուհին, բարեկրթութեան հիմ եղող այս տարրերը, ըստ կարգի պիտի ցանէ ձեր պզտիկ աղջկանց սրտին ու մտքին մէջ։

«Սպասելով որ բարեհաճիք պատասխանել իմ նամակիս, հաճեցէք, տիկին կոմսուհի, ընդունիլ ամենաջերմ զգացմանցս հաւաստին։» «ԱՆԿԼԱՏ ՐՕՖԷՐ»

Վարժուհին աղէկ հաշուած էր ժամանակն երբ ըսած էր Մառի-Մատըլէնի.

—Այժմէն իսկ կրնաք ձեր մեկնման պատրաստութիւնները տեսնել։

Բլէզֆոնի կոմսուհւոյն պատասխանը՝ սուրհանդակի դարձին հասաւ։

Մառի-Մատըլէն ընդունուած էր։ Անհամբերութեամբ անոր կը սպասէին. կը խնդրէին տիկին Մէլվիլէն որ հաճի ընկերանալ իր որդեգիր աղջկան, յոյս յայտնելով որ պիտի ընդունի քանի մը օր հիւրասիրուիլ ի Մոնտրամէ։

Վերջապէս, կը խնդրէին տիկին Մէլվիլէն որ տեղեկացնէ իրենց ժամանման օրն ու ժամն ի Մոնպար, ուր դղեկին մէկ կառքը պիտի սպասէր իրենց։

Նոյն իրիկունն իսկ, տիկին Մէլվիլ պատասխան գրեց կոմսուհւոյն։

Վաղայաջորդ օրը ճամբայ պիտի ելնէին և որոշուած էր որ տիկին Մէլվիլ ընկերանայ Մառի-Մատըլէնի։

Բայց այսպէս չպիտի ըլլար։

Ցաջորդ օրը, ազնիւ կինը բաւական սաստիկ տենդէ մը բռնուեցաւ, որուն պատճառն էին անշուշտ այնքան յաջորդական բուռն յուզմունք։ Բժիշկն հրամայեց անկողնէն չելնել և յայտարարեց թէ մեծ անխոհեմութիւն ըրած կ'ըլլար եթէ ճամբորդէր։

—Լաւ ուրեմն, ըսաւ Ժիննու աբբան, ես կ'ընկերանամ Մառի-Մատըլէնի և կը ներկայացունեմ Բլէզֆոնի կոմսուհւոյն։

Բլոթիլտ, յորմէ հետէ իմացած էր որոշումն Մառի-Մատըլէնի զոր կը նկատէր իբր իր քոյրն, յուզում մը զգացած էր։ Սակայն, իր նախանձոտ բնաւորութիւնը կը մեղմուէր այս որոշումէն։

Մեկնման առաւօտուն, երբ Բոլ գնաց հարցունել նմա թէ կուզէր ընդունիլ մանկամարդ աղջկան հրաժեշտի ողջոյնը, Բլոթիլտ ամուսնոյն թեւը մտաւ ընդ առաջ ելնելու համար օրիորդին։

Մառի-Մատըլէն համարձակօրէն անոր կարկառեց իր ձեռքը և թոյլտուութիւն խնդրեց զինքն համբուրելու։

Բլոթիլտ պահ մը վարանեցաւ. բայց մտածեց թէ խիստ վճռական յաղթանակ մը տանելուն հարկ էր սիրալիր երեւիլ այն անձին նկատմամբ որ ինքզինքը կը զոհէր իրեն անդորրութեանն համար։ Թողուց որ համբուրէ զինքը։

—Ցտեսութի՜ւն, ըսաւ Մառի-Մատըլէն, հազիւ զսպելով իր յուզումը։

—Երթաք բարեա՛ւ, մրմնջեց Բլոթիլտ։

Իսկ տիկին Մէլվիլ դուրս տուաւ իր սրտին բոլոր յուզումն ու բոլոր գորովը։

Մանկամարդ աղջիկն իր բազկաց մէջ առնելով, քանիցս կրկնեց.

—Ցտեսութի՜ւն, զաւակս, ցտեսութի՜ւն, սիրելիս, ցտեսութի՜ւն, ցտեսութի՜ւն։

⁂

Մոնպարի կայարանը, կառախումբէն իջնելով, Պ. Ժիննու հարցուց կայարանապետին, որ կայարանին մօտ կեցած էր, թէ Մոնտրամէի դղեկին մէկ կառքն հոն չէ՞ր սպասեր ուղեւորներու։

—Ուրեմն, Պարոն աբբա, ձեզ և օրիորդին կը սպասէ Բլէզֆոնի տիկին կոմսուհին, եկէք, տիկին կոմսուհւոյն քով տանիմ ձեզ։

Դղեկի տիրուհին ինքն անձամբ ուզած էր ընդառաջ գալ վարժուհւոյն։ Կրօնաւորին ի տես, զարմացած երեւցաւ։

—Անշուշտ Ժիննու աբբան էք, այնպէս չէ՞, ըսաւ։

—Այո, տիկին կոմսուհի։

—Տիկին Մէլվիլը կը յուսայի տեսնել։

—Եղբօրաղջիկս երէկ յանկարծ հիւանդացաւ։

—Անշուշտ ծանր չէ հիւանդութիւնը։

—Ոչ, տիկին կոմսուհի, բայց քանի մը օր հանգստի պէտք ունի։ Իր կողմէն ներումն կը խնդրեմ։

Տիկին դը Բլէզֆոն ձեռքն աբբային կարկառեց։

Ցետոյ դէպի Մառի-Մատըլէն դարձաւ, որուն սքանչելի դէմքն ամենէն առաջ աչքին զարկած էր։

—Օրիորդ, ըսաւ նմա շնորհալի ժպիտով մը, բարի գալուստ կը մաղթեմ ձեզ. ձեր պզտիկ աշակերտուհիները անհամբեր ձեզ կը սպասեն. երկու բարեկամուհիներ, երկու մայրիկներ պիտի ըլլանք։ Պիտի սիրէք զաւակներս, և անոնք ալ ձեզ պիտի սիրեն... Օրիորդ, պագնուի՛նք։

—Ո՛հ, տիկին... տիկին կոմսուհի... թոթովեց Մառի-Մատըլէն՝ նետուելով տիկ. դը Բլէզֆոնի բազկացը մէջ։

Վայրկեան մը եաք լանտոյին մէջ նըստան, որ դղեակին ճամբան բռնեց քառարշաւ։

Կոմսը կը սպասէր մեծ սանդուխին գըլուխը, ուսկից արագօրէն վար իջաւ ձեռք տալու համար իր կնոջ. ապա օգնեց Պ. Ժիննուի գետին իջնելու։

Մառի-Մատըլէն թեթեւակի դուրս ցատքած էր կառքէն։

—Բարեկամս, ըսաւ կոմսուհին իր ամուսնոյն, տիկին Մէլվիլը հիւանդ գտնուած է, և Պ. Ժիննու հաճած է մեզ բերել մեր գեղանի վարժուհին։

Կոմսը ժպիտ մը ուղղեց մանկամարդ աղջկան, յետոյ ծերունւոյն մօտենալով.

—Պարոն աբբա, ըսաւ, պատիւ ըրէք ինծ թեւս մտնելու։

(Շարունակելի)

—Հնտախտն Եւրոպական Ռուսիոյ մէջ երկու գծի վրայ կը յառաջանայ։ Առաջին և երկարագոյն գիծն է Վոլկա գետն, որոյ վրայ մինչև Քազան հասաւ արդէն։ Միւս գիծն է Ռուսիոյ հարաւակողմը, Խազախաց երկրին մէջէն դէպ ի հիւսիսային կողմ Սև ծովու (Խրիմ) և դէպ Ազախու ծովը (Թայգան)։

—Ռուսական երկաթուղեաց երկարութեամբ հնտախտի ծաւալման առաջքն առնլու համար, Պ. Վիթթէ, հանրային շինութեանց և հաղորդակցութեանց նախարարը, շատ մը տնօրինութիւններ ըրաւ։ Մէն մի երկաթուղի պիտի ունենայ առողջապահական մասնախումբ մը, մէն մի կառախումբ շարժուն հիւանդանոց մը պիտի ունենայ (վաճառաբարձ վակոն), որ պիտի պարունակէ ամէն դեղեր և հիւանդաց պէտքեր, ամէն կայարանք և վակոնք պիտի մաքրուին հականեխական դեղերով, ամէն կէտի վրայ բժիշկներ և դեղորայք պատրաստ պիտի գտնուին, և ամենուրեք փակցուած պիտի լինին տպեալ հրահանգներ՝ կերուխումի, հագուստի և վարակելոց նախնական դարմաններու մասին։

—Ի Փարիզ և շրջակայքը տիրող հնտախտակերպ հիւանդութեան պատճառաւ, անգլ. կառավարութիւնը Փարիզի քուրջերու յԱնգլիա ներածումն արգիլեց։ «Քուրջ» ըսելով Փարիզեան նորաձևութիւնք իմացուելու չեն, այլ հին լաթի կտորուանք։

—Ըստ վաճառականաց ոմանց տեղեկութեան, հնտախտն յՕտեսա եկեր է Պաթումէ։

—Ռուս կառավարութիւնը Կասպից ծովուն մէջ ունեցած նաւախմբին հրաման տուաւ աչալուրջ հսկողութիւն ի գործ դնել և բռնել այն նաւեր որք վարակեալ տեղերէ կուգան և քառանդինայէ փախչել կ'ուզեն։

—Կիպրոսի վարչութիւնն 10 օրեայ քառանդինա սահմանեց Սուրիական եզերքէն եկողներուն, ի բաց թողլով Պէյրութէ մինչև Եաֆա գտնուող ծովեզերքը։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովոյ ատենապետ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյ՝ իւր հետ ունենալով Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտին՝ շաբաթ օրը Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Կրօնական ժողովոյ որոշման համաձայն, Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրը ներկայ գտնուեցաւ Մայր եկեղեցւոյ վարժարանին կրօնագիտութեան քննութեանց և գոհացուցիչ գտնելով, ըստ այնմ տեղեկագրեց Կրօնական ժողովին։

Արժ. Տ. Ոսկի քահանայ՝ որ Կրօնական ժողովոյ որոշմամբ Սէլանիկի հոգևոր հովիւ կարգուած էր, հրաժարած ըլլալով, Կրօնական ժողովն ուրիշ մը պիտի յանձնէ այդ պաշտօնը։

Երէկ Օրթագիւղի մէջ քուէարկութիւն կատարուեցաւ թաղական խորհրդոյ ընտրութեան համար։ 344 ընտրողներէ 186ը միայն մասնակցած էին։ Բացարձակ առաւելութեամբ թաղական խորհրդոյ անդամ ընտրուեցան Զարեհ էֆէնտի Եուսուֆեան և Գէորգ էֆէնտի Շնորհքեան. իսկ մնացեալ հինգ անդամոց համար մեծամասնութիւն չգոյանալով համեմատականի միայն.

Վսեմ. Սեպուհ պէյ		Մաքսուտ
Տօքթ. Գաբրիէլ	»	Սեւեան
Յարութիւն էֆէնտի		Նորատունկեան
Մկրտիչ	»	Գազանճեան
Յարութիւն (Ջէքի)	»	Մանուկեան
Կարապետ	»	Խաչատուրեան
Սարգիս	»	Թոփհանէլեան
Սիմոն	»	Սիմոնովիչ
Տիրան	»	Գալճեան
Թովմաս	»	Փափազեան

Համեմատականի քուէարկութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի՝

Ս. Էջմիածնայ Արարատ ամսաթերթի մայիսի թուով հրատարակեալ Սինոդի օրագրութեանց մէջ կը կարդանք հետևեալները։

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս ի Տէր հանգուցեալ Մակարի փողերի եւ իրերի յափշտակութեան գործի մասին Սինոդը նօտարական կարգով Մայր Աթոռի կողմից հաւատարմատար կարգեց Սինոդի փաստաբան Պ. Ռուբէն Հասան-Ջալալեանցին, որ իբրև քաղաքական պահանջատէր՝ դատարանում պաշտպանի Ս. Էջմիածնի օգուտը։

—Ղարաբաղու Հայոց Կոնսիստորիայն 1883 թուին յայտնել էր Սինոդին թէ Գտչոյ վանքի միաբան Առաքել աբեղայ Կոստանեանը և Հատրութի Յովհաննէս քահանայ Տէր-Ստեփաննոսեանը չորս պսակ էին կատարել ինքնագլուխ առանց հրամանի, բայց մինչև գործի վերջնական քննութիւն առնելը երկու յանցապարտն էլ վախճանուել էին. ուստի Սինոդն հրամայեց նոցա մահուան պատճառով այս գործը վերջացնել և տեղեկութիւն տալ Կոնսիստորիային։

—Աղէքսանդրապօլցի Նախշուն Ղարիպեանի մարդը՝ Ղուկաս Յարութիւնեանը իւր վատթար սովորութեամբ վատնել էր բոլոր գոյքը և մոլուելով անառակութեան և արբեցութեան ախտերով, հանապազ նեղել ու տանջել էր կնոջը՝ Նախշունին. ապա գնալով Պարսկաստան՝ 1883 թուին կրօնափոխ եղած էր։ Սինոդը պատուիրեց Երևանու Հայոց Կոնսիստորիային. եթէ մինչև հիմա Ղուկասը չէ զղջացել և իւր կնոջ մօտ չէ եկել, թոյլ տալ կնոջը՝ Նախշունին՝ նորից ամուսնանալու։

—Մաստարեցի Պօղոս քահանան գնացել էր Փերթիքեան գիւղը և այնտեղ այրի Նազարէթ Ասատուրեանին պսակել է Մաստարեցի Շամամ Շարաւեանի հետ փեսայի տան թօնրի (թոնտիր) շրթում առանց հոգևոր իշխանութեան հրամանի, միայն 8 ռուբլի առնելով իւր օգտին։ Երկու ամսից յետոյ վկայական էր տուել Փերթիկեանու ծխատէր քահանային՝ թէ ինքը բնաւ չէ օրհնել Նազարէթի և Շամամի պսակի խորհուրդը, այլ իւրեան զրպարտում են թշնամի մարդիկ։ Ճշմարտապէս քննելուց յետոյ, Սինոդը հրամայեց դադարեցնել Տէր-Պօղոսին քահանայութիւնից վեց ամիս ժամանակով և պահանջել նրանից իւր առած 8 ռուբլին եռապատիկ քանակութեամբ, այն է՝ 24 ռ. յօգուտ Մայր Աթոռին։

Գիւղիս Սրբոց Հռիփսիմեանց և Նեկտարինեան վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւնք կ'սկսին Յուլիս 8 չորեքշաբթի և կը տևեն մինչև շաբաթ, ամէն օր առաւօտեան ժամ 9էն մինչև երեկոյեան ժամ 5, (Ը. Ե.), միջօրէին մէկ ժամ դադարաւ։

Թաղական Խորհուրդ
99 Օրթագիւղի 1—1

Պիպեռճեան Առաքել էֆ.ի քննադատականին ի պատասխան, Թէև Մարգարեան էֆ.ի կողմանէ ընդարձակ քննադատական յօդուած մը ղրկուած է խմբագրութեանս, սակայն նկատելով որ այս խնդիրն ա'յլևս վերջնապէս փակուած է մեզ համար, զանց կ'ընենք հրատարակել։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Պետական Խորհրդոյ դիւանատան տնօրէն անուանեցաւ Շէֆիգ պէյ, տնօրէն դիւանատան Բ. Դրան, և իրեն յաջորդեց Աթա պէյ, տնօրէն դիւանատան պետական Խորհրդոյ։

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Յունաց Պատրիարքարանին գործակատար Անտօն Իքիատիս էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ հեռագրական և թղթատարական վերատեսչութեան հաշուակալութեան դիւանին առաջին արձանագրիչ Հաճի Թէվֆիք էֆէնտիի և նոյն դիւանին առաջին քարտուղար Մունիր պէյի։

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Թնդանօթարանի արկղակալութեան դիւանին փոխ-տնօրէն Րիֆաթ էֆէնտիի և Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ հաշուակալութեան դիւանի քարտուղարներէն Աթըֆ պէյի ու Հաճի Իսմայիլ էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ Ներքին ճիւղին նախագահ Աքիֆ էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ՝ ծխախոտի Րէժիին ընդհանուր տնօրէն Պ. Ֆօրնիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Օսմ. կայս. Պանքայի ու Րէժիի նորակառոյց շէնքին ճարտարապետ Պ. Վալըրիի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պասրայի նահանգին Տէֆթէրը Խագանիի պաշտօնեայ Նաֆըզ էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Սինոպ գաւառին թղթակցութեանց տնօրէն Թահիր պէյի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ անգլիական դեսպան Սըր Քլար Ֆօրտի աղջկան՝ Տիկին Էլիոթի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՆՈՒՑՄՈՒՆՔ. — Սեբաստիոյ կուսակալութիւնն հեռագրած է Ներքին գործոց Նախարարութեան՝ թէ իմացուելով որ մէկ քանի չարագործներ ժամանակէ մ'ի վեր կ'ասպատակեն Ամասիոյ ու Եւդոկիոյ գաւառաց մէջ, անմիջապէս այդ երկու գաւառներէն հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուելով, Վեհ. Սուլթանին շնորհիւ, Քէօր Մուսա անուն մարդասպանը մեռած ձերբակալուեր է, իսկ նորա երկու ընկերներն՝ Փօչան ու Պօզօ վիրաւորուած ձերբակալուեր և յանձնուեր են դատական իշխանութեան։

ՍՊԱՐԱՊԵՏ Բարձր. Րիզա փաշա շաբաթ օրը կայս. պալատ հրաւիրուելով ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Վեհ. Սուլթանը դրամական պարգև մը շնորհած է ի Սինոպ կառուցանելի երկու մաքրանոցներու շինութեան ծախուցը համար։

—Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ կայս. պալատան քիմիագէտ Պօնկօֆսքի պէյ՝ բժիշկի մը և մէկ քանի դեղագործներու ընկերակցութեամբ մայրաքաղաքիս ու շրջակայից մէջ մինչ քննական պտոյտներ կատարէ, առողջութեան վնասող ուտելիներու և ըմպելիներու վաճառումն արգիլէ և անընդհատ հսկողութիւն կատարէ հանրային առողջութեան և մաքրութեան վրայ։ Պօնկօֆսքի պէյ այդ գործողութեանց համար Քաղաքապետութեան իրաւասութեան ենթարկուած է։

—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը նկատելով որ ուղևոր մը առանց քարանթինա սպասելու կրնայ Պաքուէն մայրաքաղաքս գալ, հրամայած է ձեռնհաս իշխանութեան որ օտար երկիրներէ ցամաքի ճամբով գալիք ուղևորաց նըկատմամբ զգուշութիւնք ի գործ դրուին և այս առթիւ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուելով արդիւնքը տեղեկագրուի։

—Առողջապահական ժողովոյ անդամ Ահմէտ Բաղըբ պէյ և մաքրանոցներու ընդհ. քննիչ Բօչօնի էֆէնտի շաբաթ օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ և առողջապահական գործոց վերաբերեալ ինչ ինչ հրամաններ ստացան։

—Աքեաէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ հնտախտ ո և է մահ չէ պատահած։

—Մաքրանոցներու ընդհանուր քննիչ Բօչօնի էֆէնտի երէկ առաւօտ Գավագ գնաց և մաքրանոցներն աչքէ անցուց և յետոյ Պոլիս դառնալով Բ. Դուռը գնաց և խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

—Գասըմ-Փաշայի ծովեզերեայ մասին վրայ դիզուած աղտեղութիւնները մաքրելու համար արքունի նաւարանին կողմէ յատուկ գործիներ ղըրկուած էին, սակայն Ծովային նախարարութիւնը նկատելով որ այդ աղտեղութիւնք ծովուն վրայ տարածուելով բոլորովին օդը պիտի ապականեն, Առողջապահական ժողովոյ կարծիքն հարցուցեր է, որ պատասխաներ է թէ առ այժմ հարկ է դադրեցնել այդ գործն և միայն մօտը գտնուած ճահիճը մաքրել տալ փութով։

—Թիֆլիսի օսմանեան հիւպատոսն յուլիս 2 թուականաւ հեռագրած է թէ յունիս 28ին ու 29ին ամբողջ Կովկասի մէջ հնտախտի 308 դէպքեր ու 250 մահեր պատահեր են։

—Պաթումի օսմանեան հիւպատոսին կողմէ յուլիս 2 թուականաւ եկած հեռագրոյ մը համաձայն, այդ քաղաքին մէջ մարդ մը հնտախտէ բռնուելով մեռեր է։

—Թայգանի օսմանեան հիւպատոսը նոյն թուականաւ հեռագրած է թէ Ռօսթօվի ու Ազօֆի մէջ հնտախտի մէկ քանի մահեր պատահեր են և թէ Թայգանի մէջ հանրային առողջապահութեան ու մաքրութեան համար ամէն միջոցներ ձեռք առնուած են։

—Սաղըզ, հրատարակելով այն հեռագիրը որ կը ծանուցանէր թէ Փարիզու շրջակայ Սէնդ-Օուանի մէջ հնտախտի հինգ նոր դէպքեր պատահած են, թէ երկու տղաքներ մեռած են և թէ հիւանդաց թիւը քանի հինգի կը հասնի, իրաւամբ գիտել կուտայ թէ Ֆրանսայէն երկաթուղիով եկած ուղևորաց, կարասեաց, նամակներու և այլոց նկատմամբ տակաւին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած չեն։

—Առողջապահական վարչութիւնը շաբաթ օրն հետևեալ շրջաբերական հեռագիրն ուղղեց քարանթինայի կայարանաց.

Որոշմամբ Առողջապահական Խորհրդոյ՝ այն նաւերն, որք ուխտաւորներով կը դառնան Հիճազէ, քսան չորս ժամու հսկողութեան պիտի ենթարկուին, բժշկական խիստ այցելութեամբ։ Այս տնօրինութիւն ի գործ պիտի դրուի օսմ. այն նաւահանգիստներուն մէջ, ուր բժիշկ կը գտնուի և ուր կանգ կ'առնուն նաւերը։

ՏՈՔԹ. ՔՕՉՕՆԻ

—Ներքին գործոց Նախարար Վսեմ. Խալիլ Րիֆաթ փաշա, որ կայս. հրամանի մը համաձայն, մայրաքաղաքիս այլ և այլ կողմերն այցելած է, խիստ հրամաններ տուած է թաղապետական պաշտօնէից որ միշտ հսկեն հանրային առողջապահութեան ու մաքրութեան վրայ։ Նոյնպէս գրուած է Էվգաֆի Նախարարութեան որ մզկիթներու, մէտրէսէներու և այլ հաստատութեանց մաքրութեանը մեծ խնամք տարուի։

—Եուր Բէօչէ շոգենաւն, որ պաշտօն ունի արգիլել վարակեալ տեղերէ եկող փոքր նաւերու օսմանեան ծովեզերաց մօտենալն, Սինոպ ժամաներ է։

—Էրէյլիի ածուխի հանքին վարչութեան տրամադրութեանը ներքև գտնուած Բօլո-Քօփ շոգենաւը, ծովեզերաց մօտ պտտելով պիտի հսկէ որ վարակեալ տեղերէ եկած նաւերն օսմանեան ծովեզերաց հետ յարաբերութեան չմանեն։

—Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամներէ մէկ քանին ինչպէս նաև Թաղապետութեան տնօրէնք՝ իւրաքանչիւրն իւր շրջանակին մէջ քննական պտոյտներ կատարելով կը հսկեն հանրային առողջապահութեան ու մաքրութեան վրայ, առողջապահութեան վընասող ամէն տեսակ ուտելիքներու ու ըմպելիքներու վաճառումը կ'արգիլեն և հարկ եղած տեղերն հականեխական դեղեր թափել կուտան։

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ Խորհուրդն իւր երէկի նստին մէջ մինչև ուշ ժամանակ խորհրդակցութիւններ կատարեց կարևոր խնդրոց վրայ։

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ. — Վեհ. Սուլթանի մէկ հրամանին համաձայն, ուրբաթ իրիկուն ի Բերա Թագսիմի Թաղապետական պարտիզին մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Հունգարիոյ ջրհանկէզ զօրաց փաւոտին սպայից։ Պարտէզին ամէն կողմը դրօշակներով զարդարուած էր։ Հացկերոյթին նախագահեց Քաղաքապետ Վսեմ. Րըզվան փաշա։ Հացկերոյթի պահուն բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին և Հունգարացիք երիցս էլյէն «կեցցէ» գոչեցին։

Հունգարացի սպայից մէկ մասը շաբաթ օրը Բեշթա ուղևորեցաւ եւրոպական կառախումբով։

ԼԻԲԱՆԱՆՈՒ մէջ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, եօթը մզկիթներ և չորս վարժարաններ պիտի կառուցուին, որոց շինութեան ծախքը պիտի վճարուի ելմտական գանձէն։ Շինութիւնք ի մօտոյ պիտի սկսին։ Լիբանանու խալքը այս առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ կառավարութիւնը Պատւոյ Լէգէօնի հրամանատարութեան աստիճանը նուիրած է կայս. Թնդանօթարանին տնօրէն Համտի պէյի։

ԵԷՄԷՆԻ կուսակալ Ահմէտ Ֆէյզի փաշա յաջողած է նոյն նահանգին մէջ այլ և այլ ամուր տեղեր ապաստանած յելուզակները ցիր ու ցան ընել։ Երկու հարիւրէ աւելի այդ կարգի վայրերու մէկ մասն աւերուած և մէկ մասին մէջ ալ զինուորներ զետեղուելով հանրային անդորրութիւնը վերահաստատուած է։ Չաֆիր անուն վայրն, որ ամենէն ամուրն ըլլալով բազմաթիւ յելուզակներ ապաստանած էին անդ, ժամանակէ մ'ի վեր պաշարուած էր։ Զինուորք յունիս 11 ին այդ վայրը մտեր են յաղթական և երիցս «Փատիշահըմ չօք եաշա» գոչեր են։ Շրջակայ գաւառաց ժողովուրդք և ուրիշ ցեղեր այդ յաղթութեան վրայ խրախճանութիւններ կատարեր են, ըստ իրենց սովորութեան տեղ տեղ կրակներ վառելով։ Այս յաղթութիւն լաւ տպաւորութիւն ըրած է ի Նէճտ և բարեմաղթութիւնք եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ առողջութեան պահպանման համար ձեռնհաս իշխանութեան ձեռք առած զգուշ միջոցներուն աջակցելու նպատակաւ տեղական լրագրութիւնն իրեն պարտք համարած է նշանակել մաքրութեան կարօտ տեղեր ուր կրնան ուշադրութենէ վրիպիլ. Այսպէս, անցեալ երեքշաբթի աւուր թուով նամակ մը հրատարակեցինք որ Մուսալլա Ճատտէսի Թաղին վիճակը կը պարզէր։ Այս անգամ ևս կը հաղորդեն մեզ թէ ի Սամաթիա, Չուքուր-Չէշմէ թաղը, Սամանճը Օտալարի կողմը ականները գոց ըլլալով, տեղացիք իրենց տանց կեղտոտութիւնները պարտէզները կը թափեն և այս կերպով օդը կ'ապականին։

Քաղաքապետութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս պարագային վրայ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեաց Լէֆքէէն ի Պիլէճիկ շինուած մասին մէջ ինչ ինչ թերութիւններ նշմարուած ըլլալով, յանձնաժողովի գործողութիւնն այն ատեն պիտի կատարուի երբ այդ թերութիւնք լրացուին։

ՀՐԴԵՀ ծագեցաւ ուրբաթ գիշեր ի Եէտի Գուլէ դերձանի գործարանէն, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ վտանգին առաջքն առնուեցաւ։

ՖԵՆԵՐ ՊԱՂՉԷԻ շրջակայքը Զիֆթէ Հավուզի մօտ կառուցուելիք լուցկիի գործարանին համար ժողովրդեան կողմէ աղերսագիր մը մատուցուելով Ներքին գործոց Նախարարութեան՝ ապագային այդ գործարանին պատճառաւ յառաջ գալիք վնասներն ի մէջ բերուած և խնդրուած է հարկ եղածն ի գործ դնել։

ՏԱՎՈՒՏ ՓԱՇԱՅԻ ծովեզերաց վրայ անցեալ օր երկու փոքր տղաքներ չէքէի մը տակ խաղացած ատենին, չէքին վրանին ինկաւ և միոյն թեւը կոտրելով միւսն ալ գլխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ՍՈՒԼԹԱՆԻԷԻ վարժարանին տարեկան քննութիւնք աւարտած ըլլալով, մրցանակաբաշխութեան հանդէսն ի մօտոյ պիտի կատարուի։

ՕՏԷՍԱՅԷՆ շաբաթ օրը մայրաքաղաքս եկան 19 հրեայ գաղթականներ։ Նոյն օրը Վառնայէն մայրաքաղաքս եկան 55 բուլկարացի գաղթականներ։

ԾԽԱԽՈՏԻ Րէժիի հասոյթք՝ վերջին յունիս ամսուան մէջ 201,000 ոսկի եղած են՝ 1891 տարւոյ միևնոյն ամսոյ հասոյթք 177,000 ոսկի եղած էին։

ՀԱԼՔԻԻ Յունաց աստուածաբանական վարժարանին վկայականաց բաշխումը կատարուեցաւ երէկ։ Այս տարուան շրջանաւարտներուն թիւն է 11։ Յունաց Ամեն. Պատրիարքն ու Սինոդի անդամները ներկայ գտնուած են քննութեանց որք կատարուեցան չորեքշաբթիէն շաբաթ, չորս օր։ Վարժարանի տնօրէնին կողմէ կարդացուած տեղեկագիրը կը յիշէ թէ այս տարի բազմաթիւ նուիրատուութիւնք եղած են, որոց մին 500, ոսկւոյ զոր շնորհած է Աւստրիոյ Վեհ. Կայսրը։ Տեղեկագիրը կը յայտնէ նաև թէ վարժարանին կցուած երկու նոր շէնքերու կառուցման ծախքն եղած է 8000 ոսկի։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆՔ. — Մխիթարեան Հարց Սաքըզ-Աղաճի վարժարանին տնօրէն Հ. Մերճանեան վարդապետի տունը (Էյրի փողոց, Ֆէրիգէօյ) գողեր մտան ուրբաթ գիշեր, երբ տնեցիք սեղանի նստած էին։ Գողերէ մին առաջին յարկը կողոպտելու վրայ էր և ուրիշ մը հսկողութիւն կ'ընէր։ Վարդապետին քոյրը աղմուկ լսելով, վեր ելաւ և ձայն հանեց։ Գողերէ մին խոյս տուած պահուն դաշոյնի հարուածով մը վիրաւորեց Հ. Մերճանեանի եղբօրորդին։ Ոստիկանութիւնը քննութեանց ձեռնարկած է, չարագործները գտնելու համար։

—Նոյն օրը, ցերեկ ժամանակ, գողեր մտան Քալեօնճու Գուլլուք Սարգիս փողոցը տուն մը, որուն բնակիչք գիւղ կը գտնուէին։ Մի քանի օր առաջ ուրիշ գողութիւն մըն ալ գործուեցաւ Սարգիս փողոցին մօտերը։

ՊԱԼԹԻԿ ծովու ռուսական շոգենաւային ընկերութեան «Օրէլ» շոգենաւն, որ Վլատիվոսթօքէն կուգար թէյ բեռցած, երէկ Վոսփորէն անցաւ և ուղղակի Սև ծով ուղևորեցաւ։

ՏԷՖԹԷՐԽԱՆԷԻ վարչութեան և Պետական Խորհրդոյ միջև բանակցութիւնք կը կատարուին Տէֆթէրխանէի պաշտօնատան շէնքին վրայ յարկ մը ևս աւելցնելու համար։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ խումբն այս գիշեր պիտի ներկայացունէ ՄԻՍ ՀԷԼԻԷԹ (Miss Helyett)։ Վաղը գիշեր, առաջին անգամ ըլլալով, ՌԻՓ—ՌԻՓ (Rip—Rip) օպէրէթ երեք արարուածով։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ խումբն այս գիշեր պիտի ներկայացունէ ՍՕՆՆԱՄՊՈՒԼԱ (La Sonnambula)։

ՄՕՍ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

«Մէսօպօթէմիա» շոգենաւը գէթ ի ամսոյս 14ին Լիվրբուլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

«Էճիբշըն» շոգենաւը, Նաւապետ Բրիոր, Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Գ [illegible]
ԷՏ. ԼԱՑԸՆԲԷՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԼՈՆՏՐԱ, 17 Յուլիս (Կիրակի). — 670 երեսփոխաններէն 652ն ընտրեցան, հետևեալ արդեամբք.

260	պահպանողականք
50	միութենական-ազատականք
310	Նախարարականք
268	կլատսթոնեանք
9	փառնէլեանք
65	հակափառնէլեանք
342	Հականախարարականք
652	կատարուած ընտրութիւնք

Ցայս վայր Պահպանողականք 17 և Միութենականք 8 աթոռ շահած լինելով, Նախարարութիւնը 25 աթոռի շահ մ'ըրած էր, որ իւր արդէն ունեցած 33 աթոռներուն վրայ բարդուելով, կ'ընէր 58 աթոռի մեծամասնութիւն Կլատսթոնեանց վրայ։ Բայց Կլատսթոնեանք ևս ցարդ 75 աթոռ շահած լինելով ցարդ, 17 աթոռի զուտ շահ մ'ունին, այսինքն՝ 34 քուէի մեծամասնութիւն։ —Կը մնան 18 ընտրութիւնք, ըստ մեծի մասին Իռլանտայի գիւղային շրջանակներու մէջ։ Նորակազմ Երեսփոխանութեան մէջ Կլատսթոնեան մեծամասնութիւնը կ'երևի թէ 40ի և 50ի միջև պիտի լինի։ Թայմզ կ'ըսէ թէ հաւանօրէն Լորտ Սալիսպըրի չպիտի հրաժարի անմիջապէս, այլ պիտի սպասէ որ Կլատսթոնեանց մեծամասնութիւնը կազմող զանազան հատուածք՝ այնպիսի առաջարկութեան մը վրայ համաձայնին որոյ քուէարկութեամբ նախարարութիւնը փոքրամասն մնայ նոր Երեսփ. ժողովոյ մէջ, և օրինապէս հարկադրի հրաժարել, մինչ եթէ յաղթական կուսակցութեան մեծամասնութիւնն անվիճելի ըլլայ, նախարարութիւնը կը հրաժարի առանց այսպիսի քուէարկութեան մը սպասելու։

ՀՆՏԱԽՏԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 16. — Պաշտօնական. — Յուլիս 12ին յԱժտէրխան հիւանդանոցներու մէջ հնտախտէ մեռան 100 անձինք, դուրսը 177. — Սարաթով 24. — Ձարիցին 46 անձինք։ (Ուրիշ լուրերու համար, տե'ս Արտաքին բաժնին մէջ։)

ԱԹԷՆՔ. — Երեսփ. ժողովն ընդունեց մաքսերու բարձրացումը։

—Կառավարութեան հետ համաձայնութեամբ, Ազգային Պանքան որոշեց հասարակութեան տրամադրութեան ներքև ունենալ արտասահմանի վրայ փոխանակագրեր Պանքային որոշած սակով։ Այս տնօրինութեամբ ոսկւոյ բարձրացումը կանգ առաւ։

ՔԱԹԱՆԱ. — Եթնա լերան բորբոքումը կ'աւելնայ։ Երկու նոր հրաբերաններ, 250 մեթր բարձրութեամբ, հուր և լաւա կը ժայթքեն։ Գիւղերուն մեծ վնաս կուտայ։

ՆԱՓՈԼԻ. — Վեսուվ լերան հրաբուխը կը սպառնայ։ Առատ լաւա կ'իջնէ դէպ ի վար։

ՔՐԻՍՏԻԱՆԻԱ. — Վիլհէլմ Կայսր Անտամէն կղզւոյն մէջ հիւսիսային եղջերու որսաց։ Երկու եղջերու սպանեց։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ. — Ռուսիա ծանոյց Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան թէ կը մասնակցի դրամական համաժողովոյն։ — Ի Թէքսաս ծպտեալ մարդիկ կայնեցուցին կառախումբ մը, սպաննեցին պաշտօնեաներն և պահապան ոստիկաններն և 40,000 տոլար կողոպտեցին։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՆՏԱԽՏԻ ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 17. — Պաշտօնական. — Ի Պաքու նորէն մեռան 11 անձինք, Տաղստանի երկրին մէջ 57, և ի Տփղիս 25 անձինք ևս մեռան հնտախտէ։

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Պ. Կիրսի հիւանդութիւնը ծանրացաւ։

—Կը խորհուի բացարձակ իշխանութեամբք արտասովոր պաշտօնակալ մը կարգել Վոլկայի հովտին համար՝ հնտախտի բովանդակ տևողութեան ժամանակ։

ՎԻԷՆՆԱ. — Ռուսական նաւահանգիստներէ եկող նաւերուն դէմ քառանդինայի պատճառաւ, Դանուբի նաւարկութեան ընկերութեան շոգենաւք փոխանակ ամէն շաբթուան՝ ամիսն երկիցս պիտի բանին ընդ մէջ Կալացի և Օտեսայի։

ԴԱՀԻՐԷ. — Եգիպտոսի հանրային պարտուց վարչութեան ռուս պատուիրակ Մուրուսի իշխան հրաժարեցաւ։

ՓԱՐԻԶ. — Հանգուցեալ Նախկին Նախագահ Ժիւլ Կրէվիի փեսայ հանրածանօթ Պ. Վիլսոն և իւր ճարտարապետ ու գործակալ Լօշի ընտրական մասնախմբին պետ Պ. Լըռուա 1,000ական ֆր. տուգանքի դատապարտեցան, հացկերոյթներով և զանազան զիջութեամբք կաշառելնուն համար այն ընտրողներն որոց քուէով Պ. Վիլսոն վերջերս յաջողեցաւ Լօշի քաղաքապետ ընտրուիլ։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԱՖՂԱՆՍՏԱՆ

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Ռուս հարիւրապետ մը, աֆղանեան սահմանագլուխն անցնելով, աֆղան գիւղ մը գրաւեր է։ Ցարն անձնական վարձատրութիւն մ'ըրեր է հարիւրապետին, բայց միանգամայն հրամայեր է որ պաշտօնապէս խիստ պատժոյ մը ենթարկուի։ Քննութիւն կը կատարուի։

ՊՐՈՒՍԼԱՒ. — Արեւելեան կառախմբին շոգեշարժը գծէն ելեցաւ գիշերը մերձ ի Լերվէն։ 14 անձինք վիրաւորեալ են։ Կառքերը փշրուեցան։ Ամեն պաշտօնեայք ծանրապէս վիրաւորեցան և մահամերձ են։

ՓԱՐԻԶ. — Սավուայի Ֆրանսայի հետ միացման 100ամեակի հացկերոյթի առթիւ Երեսփ. ժողովոյ ատենապետ Պ. Ֆլօքէ ըսաւ թէ Սավուայի մասին Ֆրանսայի փորձառութիւնը կը ցուցնէ թէ ազգաց պատմութիւնը փոխադարձութիւններ ունի, վրէժ լուծելու կերպեր ունի, զորս պատրաստել և համբերութեամբ ձեռք բերել գիտնալ պէտք է։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 6 Յուլիս

ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
3 ամիս Լոնտրայի վրայ		109 1/4
3 » Փարիզի	»	23 05
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՈՆՍՕԼԻՏԷ		
Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		22 07
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	22 02 1/2
Կէս օրին		22 02 1/2
Թանզիմաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		82 20
» » ժամ 5ին		— —
ԸՆԹԱՑԻՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ		
Փոխառութիւն Ա. Սէրի		49 3/4
» Բ.	»	27
» Գ.	»	22 02 1/2
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻՔ		
Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 34
Քրէտի ժէնէրալ	» »	7 30
Պանք տը Բօնս.	» »	5
Սօս. Շանժ է վալէօր	» »	4 18
Րէժի	» »	16 21
Թրամուէյ	» »	6 07 1/2
Րումէլիի երկաթուղի	Փր.	79 3/4
Բաժնեթուղթ Լաւըիօսի Դ. Կ.		103
ԸՆԹԱՑԻՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 09
Անգլիական ոսկի	»	110 02
Մաքր Գերմանական ոսկի]	»	107
Իմփէրիալ	»	89 20
Քրիմից	»	51 13
Րուպլ Թղթադրամ	»	9 20
Մէճ. արծաթ [տարբ.]	»	108
Մանր արծաթ	»	101 20
Մէթալիք	»	98 10
Թասֆիյէ	»	— —
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 16 Յուլիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	98 62 1/2
» » 4 1/2 %	106 22 1/2
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	20 35
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	431 87 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	425
Օսմանեան Երկաթուղի	82
» Րէժիի բաժնեթուղթ	381 25
Պանք Օթոման	563 75
Քրէտի Լիոնէ	786 25
Իտալական Ռանթ 5 %	90 40
Եգիպտական միացեալ	485
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 16
Օսմանիյէ Օսմանեան քոնսօլիտէ)	378 75
ԼՈՆՏՐԱ, 16	
Անգլ. քոնսօլիտէ	96 87
Օսմ. » Սէրի Դ.	20 18
» » » Ա.	49 3/4
» » » Բ.	27
» » » Գ.	20 1/4
Փոխառութիւն 1877	91 3/4
Պանք Օթոման	12 3/4
Ատընի երկաթուղի	20 1/4
Գասսապայի Երկաթուղի	14
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	96 1/4
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	102
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոշիլտ)	102 1/4
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 336
ՎԻԷՆՆԱ, 16	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	120 10
» Փարիզի »	47 57
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթը	179
» Երկաթուղի	41 40
ՊԵՐԼԻՆ, 16	
Օսմանեան Երկաթուղի	83
Օսմ. Րէժի	192
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 345
» Փարիզի »	80 80

ԲԱՑՈՒՄՆ

ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻԻ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ ՇԷՆՔԻՆ

Ինչպէս շաբաթ առաւօտ թուով ծանուցինք համառօտիւ, Նոյն առաւօտուն, եւր. ժամ 11ին տեղի ունեցաւ օսմ. ծխախոտի Ռէժիի նորակառոյց շէնքին բացումն ի Ղալաթիա: Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած էր Իր կողմէ իբր ներկայացուցիչ կարգել սպայակոյտի ֆէրիք Շաքիր փաշան: Ներկայ էին նաեւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Թեվֆիգ փաշա, Մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆեհմի փաշա, Ելմտական նախարար Նազիֆ էֆէնտի, կայս. Թանգարանի տնօրէն Համտի պէյ, Ելմտական ժողովոյ անդամ Մազհար պէյ, Ռէժիի գոմիսէր Նուրի պէյ, Հանրային պարտուց վարչական խորհրդոյ նախագահ Պ. Վինսընդ Գայլարտ, Նոյն վարչութեան քննիչ Թրնկըր Եավէր փաշա, և գոմիսէր Սարգիս էֆէնտի Համամճեան, Օսմ. կայս. Պանքայի տնօրէնն ու դեր-տնօրէնը՝ Պ. Պ. Լա Ֆիւանդէ և Ուլֆինկ, Թէնպէքիի ընկերութեան տնօրէն Զօկէպ գերակոմը, Գալիպտի պէյ, Պ. Էվեէնիտէս, Պ. Պալթաձի, Պ. Բեգրէլլի, մի քանի սեղանաւորք և տեղական մամլոյ Ներկայացուցիչք, ընդ ամենն հօթսունի հրաւիրեալք: Ներկայ էին նաեւ Ռէժիի վարչական խորհրդոյ անդամք:

Ռէժիի ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆօռնի և տնօրէն Պ. Ցաունէթի՝ շրջապատեալ ընկերութեան գլխաւոր պաշտօնեաներէն՝ արժանավայել կերպով կ'ընդունէին հրաւիրեալներն, որք առաջնորդուեցան վարչական խորհրդոյ գումարմանց յատկացեալ մեծ դահլիճը:

Հանդիսի բացման համար որոշեալ ժամուն իմամ մը աղօթքներ արտասանեց, բարեմաղթութիւններ ընելով վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին: Հանդիսականք յոտնկայս ձայնակցեցան այս մաղթանաց՝ «ամին»ներով: Ապա, Ռէժիի վարչական խորհրդոյ անդամ Պ. Պարքէր, որ նախագահական աթոռը բազմած էր, ֆրանսերէն լեզուաւ հետեւեալ բանախօսութիւնն արտասանեց:

Տեարք,

Մեր մեծայարգ դեր-նախագահ Սըր Էտկար Վինսընդի պատահական բացակայութիւնը պարտք կը դնէ վրաս և միանգամայն պատիւ կ'ընծայէ ինձ՝ ընդունիլ այսօր զձեզ՝ մեր նոր շէնքին բացմանն առթիւ:

Մեր գործերուն ստացած ընդարձակութիւնը և մեր ընդհանուր տնօրէնութեան զանազան պաշտօնէութիւններն ընդարձակ տեղւոյ մը մէջ կեդրոնացնելու անհրաժեշտութիւնը բացարձակ պէտք զգացնել տուած են մեզ շէնք մը կառուցանելու, որ համապատասխանէ այս յարաճուն զարգացման:

Եթէ հաճիք ինձ հետ յետսահայեաց ակնարկ մը նետել մեր ընկերութեան սկզբնաւորութեան վրայ և տարուէ տարի հետեւիլ մեր գործողութեանց արդիւնքներուն, դիւրաւ պիտի հաստատէք մեր հասոյթներուն յառաջդիմութիւնը:

Ոչինչ աւելի պերճախօս են քան Թուանշանները: Ուստի, առանց երկար բացատրութիւններու, Թուանշաններ պիտի յիշեմ ձեզ՝ համառօտիւ ցուցնելու համար մեր ընկերութեան գոյութեան ութը տարիներու յաջորդական արդիւնքը:

1884—85	վաճառում	979000	կորուստ	187000
1885—86	,,	1415000	,,	102000
1886—87	,,	1410000	,,	76000
1887—88	,,	1579000	շահ	105000
1888—89	,,	1651000	,,	137000
1889—90	,,	1676000	,,	181000
1890—91	,,	1787000	,,	220000
1891—92	,,	1966000	,,	

Այս Թուանշաններ պէտք չունին մեկնութեան: Մինակ պիտի յաւելում թէ 1891—92ի տարեշրջանին հասոյթք, թէեւ կայծ գոհացուցիչ, հեռի են տակաւին համապատասխանելէ մեր բաղձանաց:

1892 տարւոյ առաջին երեք ամսոց հասոյթները զգալի յաւելում մը կը ներկայացունեն և կը հաստատեն այն յոյսը զոր ունինք անոնց հետզհետէ աւելնալուն վրայ:

Այս արդիւնքներ ու ապագային մեզ ներշնչած վստահութիւնը պէտք է վերագրուին ընդհանուր տնօրէնութեան, մեր նազըրներուն ու միւտիրներուն, մեր գործարանաց տնօրէններուն, և ի մի բան, մեր բոլոր պաշտօնէից եռանդեան ու անձնուիրութեան, այն յարատեւ աջակցութեան զոր միշտ գտած ենք կայս. կառավարութեան կողմէ և մանաւանդ ու ամեն բանէ առաջ այն հզօր պաշտպանութեան զոր Վեհ. Սուլթանը, Իր երկրին բարօրութեան և հանրային հաստատութեանց նկատմամբ Իր բարձր հոգածութեամբը, երբեք չէ դադրած շնորհել մեր ընկերութեան:

Ուստի, խօսքս աւարտելով, երախտագիտական բուռն զգացմամբ կը խնդրեմ ձենէ, Տեարք, որ ինձ հետ բարեմաղթութիւններ ընէք վասն պահպանման Թանկագին աւուրց մեր Օգոստափառ Վեհապետին, Սուլթան Ապտ-իւլ-Համիտ Բ. կայսեր:

Յաւարտ բանախօսութեան Պ. Պարքէրի՝ բոլոր հանդիսականք յոտին կանգնելով, երիցս «Կեցցէ Վեհ. Սուլթան» գոչեցին: Ապա խօսք առաւ Ելմտական նախարար Վսեմ. Նազիֆ էֆէնտի և հետեւեալ իմաստով Թուրքերէն բանախօսութիւն մը արտասանեց:

Այս հոյակապ շէնքը որուն բացումը կը կատարենք այսօր ընդ հովանեաւ Օգոստափառ Սուլթանին, Նոր նշան մըն է օսմ. ծխախոտի շահակցական Ռէժիին յառաջդիմութեան: Պ. Պարքէրի յիշած Թուանշաններն ըստ բաւականին հաստատեցին այդ յառաջդիմութիւնը: Ուստի, այս բացման հանդիսին առթիւ շնորհաւորելով վարչութիւնը, պարտք կզգամ նաեւ խնդակցութիւն յայտնել ձեզ բերած արդեանցն համար: Ռէժիի վերատեսչութեան և գըլխաւոր պաշտօնէութեան ջանքերն արժանի են ամենայն գովեստից:

Ճշմարիտ հաճոյքով մը կը խօսիմ Ընկերութեան բարգաւաճ վիճակին վրայ և առիթէն օգուտ կը քաղեմ՝ հռչակելու համար անունն մեր ամենասիրեցեալ Վեհապետին՝ Վեհ. Սուլթան Ապտ-իւլ Համիտ կայսեր որուն շնորհիւ կը կատարուին այսքան յառաջդիմութիւնք՝ Իւր ընդարձակածաւալ կայսրութեան մէջ:

Երրորդ և վերջին ատենաբանութիւն արտասանեց Պ. Վինսընդ Գայլարտ՝ ֆրանսերէն լեզուաւ: Ահաւասիկ Հանրային Պարտուց վարչութեան Նախագահին խօսքերը:

Տեարք,

Օսմ. հանրային պարտուց վարչութիւնն այն աստիճան շահակից է ծխախոտի Ռէժիի բարգաւաճման, որ ինձ համար ոչ միայն պարտականութիւն մը, այլ և մեծ հաճոյք մըն է օսմ. հանրային պարտուց վարչութեան կողմէ ամենաանկեղծ շնորհաւորութիւններ յայտնել Ռէժիի վարչութեան՝ այս բացման գեղեցիկ հանդէսին առթիւ որ բացայայտ ապացոյց մըն է գործին յաջողութեան: Իրաւ է, տեարք, ինչպէս շատ լաւ ըսաւ Ելեւմտից Վսեմ. Նախարարը, թէ այսօրինակ ձեռնարկներ, ընդհանրապէս, պարտին ի սկզբան անցնիլ մեծաջան և տաժանելի շրջաններէ: Այսքան մեծ մեքենայ մը բանելու համար յաճախ մէկ քանի կասումներ կը պատահին մինչեւ որ բոլոր մասերը պէտք եղած փորձերէն անցնելով, կանոնաւոր ընթացքի մը յանգին. երբեմն նոյն իսկ փոքր բախումներ յառաջ կուգան: Կը յիշեմ նըմանօրինակ միջադէպ մը որ, քանի մը տարի առաջ, Ռէժիի և Հանրային պարտուց վարչութեան միջեւ, կարգ մը տհաճութեանց պատճառ եղած է: Կը սիրեմ հաւատալ, տեարք, թէ այսպիսի տհաճութիւններ ու բախումներ չեն պատահիր ապագային: Մեր երկու վարչութեանց շահերն այնպէս իմն կապուած են իրարու որ մեր կողմէ անկեղծ փափագ միայն կրնայ ըլլալ ըստ մեր կարեաց գործակցելու Ռէժիի բարգաւաճման:

Լսեցինք պերճախօս Թուանշանները զորս Պ. Պարքէր պարզեց մեզ, այս Թըւանշաններ թոյլ կուտան ինձ շնորհաւորել կայս. կառավարութիւնն որ ուղղակի շահակից է Ռէժիին, ուղղակի անկից առած հասոյթներովը, ուղղակի նաեւ՝ այդ ձեռնարկէն մեզ եկող հասոյթներուն շնորհիւ պարտուց արագ զեղչմանն:

Անկեղծօրէն կը յուսամ և հաստատապէս կը հաւատամ թէ շնորհիւ բարձր պաշտպանութեան Վեհ. Սուլթանի, ձեռք բերուած այս արդիւնք ապահովապէս և արագապէս պիտի աւելնան, և կը համարձակիմ, տեարք, շնորհաւորել զձեզ ամենքս այն բարեբաստ գաղափարին համար զոր Վեհ. Սուլթանն ունեցած է Իր կայսրութեան մէջ հաստատելով հասութից այս մեծ աղբիւրը և այն յոյժ լուսամիտ եղանակին համար որով կը պաշտպանէ զայն: Այսպիսի հովանաւորութեանց ներքեւ, ա՛լ անտարակուսելի են Ռէժիի մեծ յաջողութիւնն ու բարգաւաճումը:

Յետ այս բանախօսութեան, հանդիսականք հրաւիրուեցան ճաշասեղանի մը որ պատրաստուած էր յարակից սըրահի մը մէջ:

Այս պահուս, Նուագածուաց խումբ մը կայս. Համիտիյէ քայլերգն հնչեցուց, որուն յաջորդեցին երաժշտական զանազան հատուածներ:

Շքասեղանի սրահին մէջ, համակրանաց մանուածոյ ցոյց մ'եղաւ առ Պ. Վալօռի, Նորակառոյց շէնքին տաղանդաւոր ճարտարապետն, որուն կենացը շամբանիայի բաժակներ պարպուեցան:

Հանդիսականք շրջելէ յետոյ շէնքին զանազան մասերն, իրենց խնդակցութիւնն յայտնեցին Ռէժիի վարչութեան և տնօրէնութեան, որ ընկերութիւնն իրեն արժանավայել պաշտօնատեղւոյ մը մէջ կը հաստատէր:

* * *

Օսմ. կայս. Պանքայի ու ծխախոտի Ռէժիի շէնքերն, ինչպէս յայտնի է, իրարու միացած են գեղեցիկ ճարտարապետութեամբ մը, եւ Վոյվոտայի մեծ փողոցին վրայ հոյակապ երեւոյթ մը կ'ընծայեն: Բայց որքան ալ հաւասար տարածութեամբ գետնի վրայ կառուցուած և արտաքուստ համանման երեւոյթով, այդ երկու շէնքեր ի ներքուստ տարբեր բաժանումներ ունին, իւրաքանչիւրն ըստ իր պիտոյից: Ռէժին Պանքայէն աւելի թուով սրահներ ու խուցեր ունի: Թրամուէյի գծին վրայ բացուող մեծ դուռնէն ներս մտնողն, իր դէմ գտնուած մարմարեայ սանդուխէն վեր ելլէ առաջ, երեք չորս ոտք սանդուխ մը կ'իջնէ գետնայարկն, ուր հաստատուած է Անտուկը, այսինքն դրամական գործողութեանց յատկացեալ սենեակներն, որք Պանքայի մը նոյն մասին չափ ընդարձակ են: Վերջիշեալ փոքր սանդուխին դէմ գտնուած դուռ մը կ'առաջնորդէ դէպի Մթերանոցը: Այստեղ 7 խուցէ բաղկացեալ բաժանում մը յատկացուած է Թէնպէքիի ընկերութեան որուն գրասենեակներն առժամապէս հաստատուած են Օսմ. Պանքային մէջ:

Մեծ սանդուխը բաժնուած է երեք մասերու, որոց առաջինը կ'առաջնորդէ դէպի հաշուակալութեան, արձանագրութեան և Թուրքերէն թղթակցութեանց դիւաններն, այս յարկին մէջ կը գտնուին նաեւ գօմիսէր Հալիմ պէյի գրասենեակը և հիւրանոց մը: Երկրորդը՝ դէպ ի քննիչին գրասենեակը և դէպի հաշուակալութեան պետին գրասենեակը որ ներքին սանդուխով մը հաղորդակցութեան մէջ է վարի դիւանատանց հետ: Սանդուխին երրորդ բաժանումը, այսինքն վերի մասը կը յանգի առաջին յարկին, որ վանդակապատ քառակուսի բացուածքի մը շուրջը կը պարունակէ, առանձին բաժանումներով, ընդհ. տնօրէնին Պ. Ֆօռնիին, տնօրէն Պ. Ցաունէթիի, գոմիսէր Նուրի պէյի, ընդհ. քննիչին և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարաց գրասենեակները: Վարչական խորհրդոյ գումարմանց յատուկ դահլիճ մը և այդ խորհրդոյ դիւանապետին ու քարտուղարաց յատուկ գրասենեակներ կան այդ դահլիճին կից: Այս յարկին վրայ՝ 5 մեծ և 5 փոքր սենեակներով ուրիշ յարկ մըն ալ կը գտնուի, զանազան պաշտօնէից համար: Ասոր վրայ կը գտնուին՝ Ռէժիի պաշտօնէից յատուկ ճաշարան ու խոհանոց, պանքային նման:

ՉԻՔԱԳՕ

ԳՕԼՕՄՊԵԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

(ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի)

Երկրագործութիւն, Բուսաբանութիւն եւ Պարտիզպանութիւն Չիքակոյի Ցուցահանդէսին մէջ:

Բ.

ՉԻՔԱԳՕ, 20 Յունիս

Ցուցահանդէսի պարտիզպանութեան բաժինն ալ ընդարձակ, ճոխ, ամենագեղեցիկ և ամենակարեւոր բան մը պիտի ըլլայ, և այս տեսակ ցուցանելիքներ գիտական եւ կրթիչ հանգամանք և արժողութիւն մը պիտի ունենան: Ցուցահանդէսի պարտիզպանութեան բաժնի տնօրէնութիւնը՝ ամեն կարելի միջոց ձեռք առած է, և այժմէն կարգադրութիւնք և բաժանմունք սկսած են ըլլալ, կեդրոնատեղի ըլլալով ընդարձակ և գեղատեսիլ շէնք մը Horticultural Bldg.: Այս շէնքն ալ 998 ոտք երկայն է և 250 ոտք լայնութիւն մը ունի և բաժնուած է երեք մասի. կեդրոն մը և երկու ծայրերը հիւսիսային եւ հարաւային բաժանմամբ և այս երկու բաժանմանց կեդրոնին հետ միացած են, երկու տարբեր և ներքին սրահներ կազմելով, իւրաքանչիւրը 88×270 ոտք տարածութեամբ և կեդրոնական մասը՝ 187 ոտք տրամագծով, 113 ոտք բարձրութեամբ գեղեցիկ գմբէթ մը ունենալով: Այս շէնքի հարաւային մասին մէջ ի ցոյց պիտի դրուին, ամեն տեսակ գինիներ եւ գինեգործութեան վերաբերեալ ամեն բան. այս բաժնին վրայ, որ կատարեալ եւ ամենակարեւոր մաս մըն է, գաղափար մը տալու համար, սա չափը կը բաւէ գիտնալ որ 33 օտար երկիրներէ տեղ խնդրուած է այս շէնքին. ի միջի այլոց Գաղղիա, Գերմանիա, Սպանիա և Իտալիա ամենակարեւոր մասեր պիտի ունենան. մեր ամենուս յարգի և պաշտելի «շամբանիան եւ փօրթօն» անշուշտ նշանաւոր դեր մը պիտի կատարեն. Քիլի՝ իր արտադրած ամենաընտիր և պատուական գինիներու և խաղողներու ընտիր ցուցադրութիւն մը պիտի ունենայ, Գալիֆօրնիա ալ բոլոր իր կարողութեամբը կ'աշխատի ցոյց տալու իր պատրաստած նոր գինիները և Միացեալ-Նահանգաց երկրագործական տեսակէտով ամենէն աւելի յառաջդիմութիւն ցոյց տուող այս նահանգի ամենամեծ երկրագործական հաստատութիւնք՝ բոլորն ալ ընդարձակ գետիններ առած են իրենց արտադրութեանցը համար. Ծերակոյտի անդամներէն Սթանֆօրտ արտօնութիւն խնդրած է գինւոյ աղբիւր մը շինելու համար, այս գինւոյ աւազանէն քան երկու ոտք բարձրութեամբ գինի պիտի ժայթքէ ամեն առաւօտ եւ միջօրէէն վերջ երկու ժամ:

Այս շէնքի բաժանմանց միոյն մէջ պըտուղք ի ցոյց պիտի դրուին, կարելի եղածին չափ բնական ձեւով, ընտիր տեսակները, սնտուկներու և յատուկ ամաններու մէջ պիտի դրուին. բնականէն որոշելն անկարելի մոմէ կաղապարներ պիտի շինուին, այս տեսակ ցուցանելեաց համար 44,000 քառ. ոտք և կամ ակրօնէ մը աւելի տեղ սահմանուած է. Գալիֆօրնիայէն, Ֆլօրիտայէն, Մէքսիկայէն և հարաւային Ամերիկայի երկիրներէն նարինջի, լեմոնի և ուրիշ տեսակ պտուղ ամենաընտիր հաւաքածոյ մը պիտի ղրկուի եւ ցրտացուցիչ գործիներու միջոցաւ՝ ջրոտ և հասուն պտուղք պիտի կրնան, առանց փճանալու, հեռաւոր տեղերէ ղրկուիլ և Ցուցահանդէս հասնիլէ վերջ ալ պաղարաններու տուած դիւրութիւններով պիտի կրնան կատարեալ և անվնաս վիճակի մէջ պահուիլ: Ծաղկաբանութեան ցուցանելիքներն ալ շատ սքանչելի պիտի ըլլան և արդէն այժմէն մէկ մասը պատրաստուած է. 500,000էն աւելի Թուփեր և ամեն տեսակ տունկեր Ցուցահանդէսի պարտիզին մէջ կան, որոց Թիւն ալ հետզհետէ շատնալու վրայ է: Ծաղկաբանութեան տեսչութիւնը աշխարհի ամեն մէկ կողմը, նշանաւոր ծաղկագէտ և ծաղկավաճառ և նշանաւոր պարտիզպաններու մասնաւոր հրաւիրագրեր ղըրկեց և խնդրեց որ Ցուցահանդէսին տունկ և ծաղիկ ղրկողք տեղեկացունեն իրենց հասցէն և անունը. այս ձեռնարկութիւն ապարդիւն չի մնաց, շատ տեղերէ նուէրներ եղան հազարներով. գեղեցիկ նմոյշներ ղրկուեցան և Ճէյ Կուլտ ու Վանտերպիլտ և ուրիշ ճոխ հաւաքածոյներ ունեցողներ խոստացան սքանչելի և հազուագիւտ ծառեր և տունկեր ղրկել. մինչեւ այժմ Եւրոպայի և Ամերիկայի զանազան մասերէն աւելի քան 50,000 փարթառունկեր նուիրուած են միայն:

Ծաղկաբանութեան ցուցանելեաց համար կեդրոնական որոշեալ տեղ մը սահմանուած չէ. շէնքին ճակտի մասին մէջ կանաչապարտէզի և ջերմանոցի տունկերու մեծաքանակ և ընտիր հաւաքածոյ մը պիտի դրուի. նաեւ այս տեղ ձուածաղիկներ ի տես պիտի դրուին, միայն մէկ երկրագործական հաստատութիւն մը իր ձուածաղիկ ցուցանելեաց համար 40,000 թալէռ պիտի ծախսէ և Ջիֆ Սամիւէլս կ'ըսէ թէ բացման օրը ձուածաղիկներու երկու հազար զանազան տեսակները պիտի զետեղուին 15,000 զանազան նմոյշներ պարունակելով: Մեծ կամարի ներսի կողմը հասարակածին խոշոր տունկեր պիտի ցոյց դրուին, Նաեւ 75-80 ոտք բարձրութեամբ ճապոնական և Չինական պալմուներ, 30-40 ոտք բարձր արմաւենիներ, 15 ոտք և աւելի բարձր վայրի ձարխոտեր. Նաեւ հոս պիտի շինուի փոքր լեռ մը՝ հասարակածային տունկերով ծածկուած. ստորերկրեայ տեղւոյ մը մէջ ելեքտրական լոյսով տունկեր մեծցնելու և ելեքտրական հոսանքներով զանոնք աճեցնելու եղանակը պիտի փորձուի. այս հոսանքներ հողին տակէն պիտի անցնին և այս երկու կերպերը արդէն մեծամեծ արդիւնքներ ունեցած են: Ծաղկաբանութեան Տաճարին երկու ներքնասենեակները, մասնաւորապէս Գալիֆօրնիա և Ֆլօրիտայի նարինջի պարտէզներուն յատկացուցած են, որոնց իւրաքանչիւրին մէջ 160 նարընջենիներ պիտի գտնուին իւրաքանչիւրը երկու հարիւրական հասուն և չհասած նարինջներ ունենալով եւ այսպէս այս երկու նահանգաց արտադրած նարինջներու տեսակն՝ մեծութիւնն և պարունակած հիւթը բաղդատութեան պիտի առնուի. այս ներքնասենեակներուն մէջ նաեւ պիտի դըրուին «լեմոն», «Պանանա»ի և Լիմաի ածուն օրինակներն: Այս ցուցանելեաց մէջ Գալիֆօրնիա ամենէն փայլուն պիտի հանդիսանայ իր ընդարձակ ցուցանելիքներով. և իրեն յատկացուելիք տեղին 50 անգամ աւելի տեղ խնդրած է և Միտուէյ Փլէզէնսի մէջ ակրօն մը տեղ ալ citrusի ցուցանելիքներ պիտի դրուին: Նաեւ այս տեղւոյ մէջ հինգ ակրօն տեղ մ'ալ սերմնաբանական հաւաքածոյից պիտի յատկացուի. և այս տեղ դարձեալ Վիսքօնսին նահանգին կողմանէ cranberry marsh մը ցոյց պիտի տրուի և բուսաբանութեան Տաճարին ճակատը՝ վեց ակրօն ծաղիկ ցուցանելեաց պիտի յատկացուի: Ցուցահանդէսի մը ամենագեղեցիկ և հրապուրիչ ցուցավայրը պիտի ըլլայ (wooded island) «անտառակից կղզին» կամ աւելի աղէկ է ըսել (flowery island) «ծաղկաւէտ կղզին» որ 15—16 ակրօն տեղ մը պիտի ծածկէ. հոտաւէտ և ամեն տեսակ գունայից և գեղեցիկ ծաղկանց տեսակները պիտի գըտնուին հոս. պտղիկ ծառերու անտառներ, գեղեցկատեսիլ ճամբաներ, պուրակներ և անցքեր պիտի ըլլան այս ծաղկավէտ կղզիին մէջ. կղզիին հիւսիսային ծայրը ճաբոնական կառավարութեանն իր հիանալի և վաղեմի Տաճարը պիտի կառուցանէ շըրջապատեալ Միգատոի ամենաընտիր ծաղիկներով և տունկերով. այս պարտէզի անցքերուն մէջ այցելուն՝ ամառնային ծաղկատանց գեղեցիկ և արուեստական շինուածքներ պիտի տեսնէ, որոնց մէջ այցելուն պիտի կրնայ նստիլ և հանգչիլ ի տես այս գեղատեսիլ ծաղկանց և բուրմանց. այս մասնաւոր պարտէզներու Թիւը 16 կամ 18 պիտի ըլլան, որոց վրան պիտի ծածկուին որթատունկերով և պիտի հովանաւորուին ուրիշ աճեցուն գեղեցիկ տունկերով: Բուսաբանութեան շէնքին հիւսիսային մասը ամենաընդարձակ կանաչեղինաց ցուցանելիքներու, եղեգնեայ նիւթերու և բուսաբանութեան գործիքներու ցուցանելեաց յատկացուած է. իւրաքանչիւր բաժանմանց երկրորդ յարկը ճաշարաններ պիտի ըլլան 200 հոգի պարունակելու կարող՝ ծաղիկներով և տունկերով զարդարեալ և դուրսի կողմը կանաչապարտէզներ պիտի ըլլան, ուր այցելուք պիտի տեսնեն հասարակածային տունկերու և կանաչեղինաց ամենակատարեալ հաւաքածոյ մը:

Այսպէս Ցուցահանդէսի այս բաժինը ամենակատարեալ և ամենաընդարձակ պիտի ըլլայ, մինչեւ ցարդ նմանը չի տեսնուած գեղեցկութեամբ և հարստութեամբ՝ գիտական և կրթիչ հանգամանքներ ունենալով: Նաեւ ճճիներու (թէ վնասակար և թէ անվնաս) ամենակատարեալ մի հաւաքածոյ ցոյց պիտի դրուի, որոնք բուսաբաններու ուշադրութեան առարկայ եղած են: Նաեւ խօսք կայ Աստուածաշունչի մէջ յիշուած ամեն տունկերու մի հաւաքածոյն պատրաստել, ինչպէս նաեւ ուրիշ պատմական շահագրգիռ հաւաքածոյներ. այսպէս այցելուն մտքին և երեւակայութեան մէջ անմոռանալի յիշատակներ պիտի ձգեն: Ցուցահանդէսի հանքաբանական ճիւղն ալ շատ կարեւոր ըլլալուն, ուրիշ մի նամակաւ այս նիւթին վրայ պիտի խօսինք:

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ

Վառի անուի

1900Ի ՀՐԱՇԱԿԵՐՏԸ

1889ի ֆրանսական ցուցահանդէսն իր հրաշակերտն ունեցաւ. Էֆէլ աշտարակը: 1900ի ֆրանսական ցուցահանդէսն ալ իրենը պիտի ունենայ. հեռադէտ մը այնքան արտակարգ զօրութեամբ որով կարելի պիտի ըլլայ դիտել, քննել լուսնին մակերեսը, իբր թէ մէկ մեթր հեռուն եղած ըլլար այն:

Մէկ մեթր, այսինքն այնքան դիւրութեամբ պիտի կրնաք դիտել զայն որքան որ կրնաք դիտել ձեր մանկան դէմքն, երբ նստած ըլլայ ձեր դիմացը, ընտանեկան սեղանին շուրջը:

Երեսփոխան Պ. Ֆրանսուա Տըլօնքլ առաջին անգամ խօսած է այս խորհրդին վրայ, արհեստական և առեւտրական խըմբակցութեան ընկերութեան մէկ գումարման մէջ:

Իր ունկնդիրք նախ և առաջ երազ մը կարծեր են՝ արդիւնք եռանդուն և խանդոտ երեւակայութեան Ստորին Ալպեաց ներկայացուցչին: Բայց, Պ. Տըլօնքլի բացատրութիւններէն ետքը, պարտաւորուեցան խոստովանիլ թէ, այդ խորհուրդ, որքան ալ առասպելական երեւի, ոչ միայն լուրջ, այլ կատարելապէս իրականալի էր:

Լուսինը երկրէս բաժնուած է գրեթէ հարիւր հազար մղոն հեռաւորութեամբ: Մինչեւ ցարդ շինուած ամենէն զօրաւոր հեռադէտք մեր աչքին տասն և հինգ մղոնի իջեցուցած են այդ հեռաւորութիւն. ուրեմն անոր ընդհանուր երեւոյթը ծանօթ է.

կրցած են քարտէս մը շինել, ուր կատարելապէս կ'որոշուին մեծամեծ լեռներն որք կը ծածկեն անոր մակերեւոյթը: Բայց պզտիկ մասերը տեսանելի չեն տասնհինգ մղոն հեռուէն: Մէկ մեթր հեռուէն, ի՞նչ բան երեւան չպիտի ելնէ: Այս մակերեսին վրայ որ այսօր կը թուի ըլլալ ժեռուտ զանգուած մը անջուր, անմթնոլորտ, չի կրնար ենթադրուիլ կենդանի արարածոց գոյութիւնը:

Գրեթէ սա կէտին վրայ համաձայնութիւն կայ. լուսինը բնակիչ չունի: Բայց եթէ սխա՞լ ըլլար այս: Երբ կարենանք շատ մօտէն նայիլ անոր, անճշմարտանման է մտածել թէ յանկարծ պիտի նշմարենք արարածներ որոց գոյութեան պայմաններն հիմնապէս տարբեր ըլլային մերիններէն:

Ամեն պարագայի մէջ, բան մը կարող չէ եղած խնդիրն սառուցել: 1900ի հեռադէտին շնորհիւ, խնդիրը պիտի լուծուի:

Ինչպէս կը յայտարարէ մեր ժամանակի ամենէն գիտուն աստղագէտներէն մին Պ. Լէօվի, խնդիրը գիտական գիւտ մը ընելու վրայ չէ. մեր տեսողութիւնը լուսնի մակերեսին մօտեցունելու խնդիրը շատոնց լուծուած է: Վաթսուն քիլօմէթրի մօտ կարելի եղած է բերել զայն. յայտնի է թէ տեսականին մէջ անկարելի չէ որ մէկ մեթր մօտիկ չի բերուի:

Յաղթուելիք դժուարութիւնները լոկ նիւթական, ճարտարական և արուեստական են: Ծանօթ ամենէն մեծ հեռադէտները մէկ մեթր տրամագիծով հայելի մը ունին և լուսինը տասնհինգ մղոն հեռուէն կը ցուցնեն:

Արդ, որպէսզի կարենանք լուսնային մակերեսը տեսնել մէկ մեթր հեռուէն, պէտք է շինել կատարելապէս մաքուր բիւրեղէ հայելի մը, երեք մեթր տրամագիծով և այնքան թանձրութեամբ որ իր ծանրութիւնը 8000 քիլօկրամի անցնի:

Ֆրանսական ճարտարագործութիւնը, որուն ամենամեծ փառքն է առանց ապահովութեան գործի չձեռնարկել, պատրաստ է սկսիլ աշխատութեան: Սէն-Կօպէնի ապակեգործք կ'ընդունին յանձնարարութիւնը և կը խոստանան պէտք եղած ատեն յանձնել այդ հսկայական հայելի:

Իսկ այս անհուն հայելին յօդուա ի կիր արկող գործին եւս տեսական արուեստին մէկ հրաշակերտը պիտի ըլլայ:

Հեռադէտին մարմինը առնուազն երեսուն մեթր երկայնութիւն պիտի ունենայ. եթէ գլտակի ձեւ տալ ուզուի անոր, պէտք պիտի ըլլայ առնուազն հարիւր մեթր երկնցունել զայն: Շրջագիծը պիտի ըլլայ ինը մեթր:

Աստեղագէտք մէկ առարկութիւն միայն կ'ընեն. յստակ տեսնելու համար պէտք է որ մթնոլորտը վերջին ծայր պայծառ ըլլայ: Ուստի, կը փափագին որ երբ 1900ի ցուցահանդէսն աւարտի, հեռադէտը փոխադրուի ծովուն երեսէն երկու երեք հազար մեթր բարձր լեռան մը գագաթը, մեր մթնոլորտին թանձր խաւերէն վեր: Երբ անգամ մը վիթխարի գործիքն հոն փոխադրուի, պիտի ծառայէ բազմաթիւ աստղերու քննութեան, որք, կ'ըսեն, շատ աւելի հետաքրքրաշարժ են քան լուսինը:

Հեռի չէ ժամանակն յորում պզտիկ տղայք, յիշեցունելով ժողովրդական առածը, պիտի ըսեն ուսերնին թօթուելով. «Ո՛ւ դժուար չէ լուսինը բռնել»

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Առեւտրական գործառնութիւնք բաւական չէին շաբթուս մէջ: Գրիւ գլուխ գրեթէ մէկ ղրուշի բարձրացում մը առաջ եկաւ զանազան կարգի ցորեններու գնոյ վրայ: Շաբթուան մէջ հասած 10,000 գրիւ կարծր ցորեն վաճառեցաւ, Ռուսճուքի և Ադր. Պոլսոյ տեսակներու օխան 37-37 1/4 փարայի, և Սամսոնի ու Ռոտոսթոյի տեսակներունը՝ 19 1/2-20 փարայի: 6000 գրիւ կակուղ ցորեն հասաւ և վաճառեցաւ Ֆիլիպէի տեսակին օխան 22-23 ղրուշի և Վառնայի ու Պալչըքի տեսակինը 20 1/2 էն 21 ի: Գործ չեղաւ Կիրքա և Ազիմա ցորեններուն վրայ որովհետեւ ո՛չ պատրաստ կայ և ո՛չ հասած է: Նոյն վիճակն ունին նաեւ եգիպտացորենը, հաճարը և վարսակը: Գալով գարիին, 1000 գրիւ վաճառեցաւ, գրիւը 11-11 1/2 ղրուշի: Շաբթուան մէջ հասած 2000 պարկ ալիւր եւս վաճառեցաւ զանազան գներով: 100 պարկ լուբիա վաճառեցաւ, պարկը 85-90 ղրուշի: Գործ չեղաւ բնաւ սիսեռի, բակլայի, կտաւատի, խաշխաշի, կանեփի, բամբակի և կորեկի վրայ: 200 պարկ չուշմայ վաճառեցաւ, օխան 98-100 փարայի:

Արտածելի գլխաւոր նիւթերէն անկարեւոր գործեր միայն եղան թիֆթիկի վրայ որուն գինն է 10-13 1/2 ղրշ. ըստ տեսակին, և ընթացիկ գործեր՝ կապերտի վրայ: 123 պարկ գզի խէժ վաճառեցան Նիկտէի սպիտակ տեսակը և Գայսէրիի՝ օխան 22 էն 24 ղրուշի, Եվէրէք սպիտակ՝ 22 ի, Եվէրէք, Նէվշէհիր, բնական տեսակ, 16-18ի, և Կեսարիոյ, Գարամանիոյ ու Ճալօ կոչուած տեսակը 6 էն 12 ի: Նմանապէս վաճառեցան 400 պարկ դեղին ճէհրի Կեսարիոյ՝ օխան 3 3/4 էն 4 1/4 ղրշի, Զօրում, Թօքաթ՝ 2 3/4 էն 2 7/8 ի, և Եօզղատ, Իսկիլիպ՝ 3 էն 3 1/4 ի: Խողակի և մեղաքսի վրայ կարեւոր գործեր չեղան:

Բարանթինայի պատճառաւ՝ ալքոհոլներու սովորական ժամանումը կը յապաղի: Նիւման տեսակէ պատրաստ գտնուածներէն 40 տակառ վաճառեցան 32-33 օխան մէկ զամ. ոսկւոյ: Գալով գաղթաբերքերուն, շաբթուան մէջ հասած 830 պարկ խաշխաշէն վաճառեցաւ 300 պարկ, 100 օխան 9 1/2 էն 12 1/2 ոսկւոյ: 4700 պարկ Քէթիթէի շաքար հասաւ որմէ վաճառեցաւ 1700 պարկ, 119 ղրուշէն: Ռանկուին բրինձ չհասաւ, պատրաստ գտնուածներէն վաճառեցաւ 1000 պարկ, 122 ղրուշէն: 1750 պարկ ճաբոնական բրինձ հասաւ որմէ 150 պարկ վաճառեցաւ, 165 ղրուշէն: Բարիւղի և մոմի վրայ ընթացիկ գործեր եղան:

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
ՓՈԽԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ՊԷՅՕԶԵԱՆ

Որ Օսմ. դատարանաց քաղաքային, պատժական և առեւտրական ճիւղերուն մէջ երկոտասան տարիներ անդամութեան պաշտօններ վարելէ յետոյ վերջին տարիներս փաստաբանական գործերով կ'զբաղէր, իւր գրասենեակն հաստատած է ի Պօլիս:

Կ'ստանձնէ Կ. Պոլսոյ և մերձակայ գաւառաց մէջ Օսմ. քաղաքային և առեւտրական դատարանաց, վարչային ժողովոց եւ մահքէմէի շէրիյէի առջեւ տեսնուելիք ամեն կարգի դատերու (պիտայէթ, իսթինաֆ, թէմիզ), ինչպէս նաեւ մեր Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեսնուելիք դատերու փոխանորդութիւն և դատական ամեն տեսակ գրութեանց պատրաստութիւն:

Կ'ընդունի գաւառներէ յղեալ իսթինաֆի և թէմիզի վերաբերեալ գործեր և դատական և այլ Օսմ. ամեն Նախարարութեանց մօտ հետամտութեան կարգի (թաազիպաթ) յանձնարարութիւններ:

Մասնաւոր պայմաններով կը հայթայթէ դատական ծախսն և փոխանորդութեան վարձքն այն տեսակ դատերու որք սուղ միջոցի մէջ յաջողութեամբ վերջ գտնելու ապահովութիւն ունին: 17

Դիւան. Բիւյիւք Ասպուտ խան Թիւ 4, Մարբուճճուլար-Իչի, Ստամպօլ: 7—60

Բժշկութիւնն ա՛լ յուսահատ չէ այս օր կուրծքի հիւանդութեանց բուժման մասին: Գտած է անոր պատճառն՝ ապացուցանելով յոյժ պզտիկ որդի մը ներկայութիւնը Թոքերուն մէջ, «Բակէզն» (միքրոպ), որ կ'ապրի ի վնաս այն արարածոց որ ծիւրած են տքնութիւններէ, խոնջէնքէ, հիւանդութիւններէ կամ որք աշխարհ եկած են սկզբնական անկմամբ մը. անոր ազդեցութիւնները կանհետին ամենէն բնական, ամենէն ուղիղ կերպով մարսելի տարրով մը կատարելագործեալ և նպաստաւորեալ հիւթեղ սնունդի մը միջոցաւ, այն է Լաքթօֆօսֆաթ տը Շօն: Տիզատի շինած գինւոյն և օշարակին յարաճուն յաջողութեան պատճառն այս է. այս յոյժ յարգի պատրաստութիւնք հիւանդին ուժը ետեւը կը բերեն, ախորժակը կը բանան, և բուժման կ'առաջնորդեն զայն:

ԿՐԻՄՕԼ Ե. ԸՆԿ. Ի ԿՈՒԱՐԱՆԱՆ իր բուժիչ ազդեցութիւնը կը պարտի իր պարունակած մեծաքանակ բնախաշուէին «քափէին»: Լոնտոնի Կուի հիւանդանոցին բժիշկ Տօք. Ուիլքս կը յայտարարէ Բրիտանական բժշկական լրագրին մէջ թէ այս դեղ հրաշալի կերպով կ'ազդէ:

Այս ԿՈՒԱՐԱՆԱՆ ստոյգ դարման մըն է գլխացաւի դէմ:

ՕՌՏԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 Սեպտ. 1889

Պարոնայք Ազոգ և Ֆօռէն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Ըզոգի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց թոքային և անզօրութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ:

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօռւի ձկան իւղին և կը յանձնարարեմ զայն:

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԵԱՏԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Ինճէ արգա հավլիսի ատէտ 1000, պէհէրի 11 ղրուշ 35 փարա. Ինճէ չըգմա փէշթիմալ ատէտ 1000, պէհէրի 9 ղուրուշ 35 փարա. Գալըն սիեահ փէշթիմալ ատէտ 1000, պէհէրի 7 ղրուշ 35 փարա. Գալըն արգա հավլիսի ատէտ 1000, պէհէրի 7 ղրուշ 35 փարա. Գալըն չըգմա փէշթիմալ ատէտ 1000, պէհէրի 7 ղրուշ 25 փարա. Գալըն խիւզ հավլիսի ատէտ 1000, պէհէրի 2 ղրուշ 5 փարա. Գալըն պաշ հավլիսի ատէտ 1000, պէհէրի 2 ղրուշ 5 փարա. Բիրինճ պապալը Թիմուր գարիօլա 500, պէհէր գըէէի ճէտիտի 1 ղրուշ 23 փարա. Բօթին լասթիքի արշընը ճէտիտ 800, պէհէր արշընը ճէտիտի 8 ղրուշ 20 փարա. Զիգմէ չէրիթի արշընը ճէտիտ 21 000, պէհէրի 1 ղրուշ. Օլթու խելիկի գըէէի ճէտիտ 550, պէհէր գըէէի ճէտիտի 24 ղրուշ. Սանտ խելիկի գըէէի ճէտիտ 500, պէհէր գըէէի ճէտիտի 41 ղրուշ. Ազած մըսմար գըէէի ճէտիտ 650, պէհէր գըէէի ճէտիտի 4 ղըրուշ. Խօջէ մըսմարը գըէէի ճէտիտ 700, պէհէր գըէէի ճէտիտի 4 ղրուշ. Գունտուրա սահիսի իչին 200 եարտալը մագարա խելիկի ատէտ 10,000, պէհէրի 1 ղրուշ. Բէվէնտուք պէզի արշընը ճէտիտ 200, պէհէր արշընը ճէտիտի 3 ղրուշ. Սարը թէլ գըէէի ճէտիտ 15,000, պէհէր գըէէի ճէտիտի 13 ղրուշ. Գունտուրա գարասը ատէտ 2,000 000, պէհէր 1000 ատէտի 3 ղրուշ. Գալըն Ինկիլիզ քէթէն պէզի արշընը ճէտիտ 10,000, պէհէր արշընը ճէտիտի 6 1/2 ղրուշ. Նըմինէ սիեահ վէ նըմինէ տիկէրի պէեազ երգանմալըշ միանէր եաբաղըսը գըէէի ճէտիտ 5000, պէհէր գըէէի ճէտիտի 6 ղրուշ. Պէեազ մասատիօլ արշընը ճէտիտ 15,000, պէհէր արշընը ճէտիտի 2 ղրուշ 15 փարա.

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարընա 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումը մըգտարլարը ալընմագ իւզրէ միւնագասատա գօնուլան 16 գալէմ էշեաեի սարաճիեէի միւշարիլէյհ Նիզամիյէ էլպիսէ անպարընա 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլան մըգտարլարը ալընմագ իւզրէ միւնագասատա գօնուլան 13 գալէմ չառըր տիրէկի վէ սաիրէ:

Նիզամիյէ էլպիսէ վէ սարաճխանէ վէ գունտուրախանէ անպարլարը իչին միւպայաա օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլան պալաէտէ մուհարրէր գալէմ էշեա Թէվփիզ Թալիպլէրի էօմաւսլէրինտէ օլունմագ, Թէմմուզի Բուեմինին 9ընճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունտուղունտան Թալիպլէրի սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի.

Նօ. 32 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրքն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի տուներ, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մեծ դիւրութեամբ։ Ստորագրեալս, որք ունինք յատուկ իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԻՒԼԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց

Թիւ 11 և 12, Սանսարճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	»	6,465,860
Տարեկան հասոյթ » » »	»	14,135,925

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՌԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծագումար գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ըն. [illegible] միացած է ներքոյեան 13 ուրիշ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անամիատիս խան 12, 13, 14

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ չայիր անպարը իչին 15,000 գըյյէտէն 20,000 գըյյէյէ գատար միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն եուլաֆըն պէհէր գըյյէսի 24 փարաեա Թալիպի եօհուէսինտէ օլուպ, իշպու Թէմուզը Րումինին 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ պիւլ մինագասա գարարը գաթիսի վէրիլէպ, երթէսի բէնճշէնպիհ կիւնիւ 100 տէ 5 Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի։ Նօ. 29 3—3

Նիզամիյէ Թահսիսաթը խարճիյէ հասըլաթընտան էսմանը լիրայի Օսմանի 100 ղրուշա օլարագ, նագտէն վէ բէշինէն վիրիլիպ պատէհու գալըբըրըլմագ իւզրէ Փիրուխթ օլունաճագ օլան 50,000 գըյյէ ինճէ վէ 150,000 գըյյէ գալըն քի ճէման 200,000 գըյյէ քէրէսթէտէն ինճէ քէրէսթէնին պէհէր գըյյէսի 10 վէ գալըն քէրէսթէնին 9 բարաեա Թալիպի եօհուէսինտէ օլուպ, Թէմուզը Րումինին 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ պիւլ միւզայէտէ գարարը գաթիսի վէ երթէսի բէնճշէնպիհ կիւնիւ 100 տէ 5 գամմը գապուլ օլունաճաղընտան իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի։ Նօ. 30 3—3

Էնգա միւտէխարրինտա մէվճուտ միւթէրագիմ օլուպ նօգսանլարընըն իքմալի իլէ Թամիրինէ լիւզում կէօրիւնէն 867 գալէմ ալէթ վէ էտէվաթըն տէֆթէրը մախսուսընտա մուրագգամ ֆիյաթլարը իլէ մէճմու 7189 ղրուշա իճրայի Թամիրի Թալիպի եօհուէսինտէ օլուպ, իշպու Թէմուզը Րումինին 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ ինհալէի գաթիէսի իճրա օլունաճաղընտան Թէնզիլի ֆիյաթ իլէ Թամիրինի տէրուհտէ խահիշ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի։ Նօ. 31 3—3

VICHY

ՍԷՆԴ-ԵՕՐԻ ԱՂԲԻՒՐ

կամ ԼԱՌՕԹ ՍԷՆԴ-ԵՕՐ, գեղագործ, Բլան Լիւքա, Վիշի

Ամենէն թարմ և հետեւաբար ամենէն կազդուն և փոխադրութեան մէջ ամենէն նուազ անայլայլելին, գերազանց դարման ընդդէմ լեարդի, ստամոքսի և միզքի հիւանդութեանց, Գինն է 50 շիշոց սնտուկը և յղման ծախքը 20 Ֆրանք։ Կեղծիքներէն զգուշանալու համար, խցանին և շիշի պիտակին վրայ փնտռել սա ստորագրութիւնը N. Larbaud St Yorre

ԿԵԴՐ. ԴԵՂԱՎԱՃԱՌՔ ԵՒ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՔ

64 9—13

ԼԱՆՔԱՇԱՅՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՄԱՆՉԷՍԴՐ

Հիմնեալ 1852 ին

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դկ. 31ին աւանդ. տրուած գմ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,362,953
Հասոյթ 1891 ին		991,260

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովէ ամեն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայս ինչպէս և նաւահանգստի մէջ։

Վնասի առթին արագ և խղճամիտ վճարումն։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւն ընկերութեան, 1 և 2 [illegible] փաշա խան, Ղալաթիա։

Գործակալ ՐԻՉԱՐՏ Մ. ՊՈՆՏ

Ներկայացուցիչ

ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ՈՒՂ

Իփօֆօսֆիթ կրի և սօտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթէն չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իփօֆօսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռձնութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԸՆՋԸ ԵՒ ՀԻՐԵԱՆ

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամէն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ [illegible] մեր խնայած և աւելցուցած ստակները ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով մեր խնայած ստակներն յանպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէրնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ևն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՐՈՒԹԷՆ ՕԳՏՈՒԻՆՔ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրքէճի, հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան, Թիւ 26-27. ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՐՏՍՈՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ։

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME,
Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Chimiste Lastes, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Phn-Cie, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL: Dans toutes les bonnes Pharmacies.

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 6|18 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Եշ. 7.19 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 8.20 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 8.20 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում առաւօտեան ժամը 11ին։
Շբ. 9.21 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ազդ.—Յուլիս 8/20, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորները Զմիւռնիոյ մէջ պիտի փոխադրուին Թրիբոլի, Բէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 21

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և Ընկ.

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօն.
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանթէր	1700
Աբոլլօ	3500	Կիթանօ	2200	Բլութօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիոսդօ	3000	Կրոտնօ	2200	Քուիթօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պորոտինօ	2200	Հիտալկօ	3300	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաբֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	2500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գոլօրատօ	3400	Լիվօռնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիդօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարթէլլօ	6500	Ուրբինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
[illegible]	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	3600
Էլտորատօ	3000	Նիլօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնսըս	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճէմգօ	200
Ֆալքօն	800	Օդրանտօ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օտտօ	2000	Մօսքիթօ	120

Էճիփթըն Մօնարք	8000
Բէրշիըն Մօնարք	8000
Լիտիըն Մօնարք	8100

Տուրօ շոգենաւը, Նաւապետ Բիքըրին, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 12ին և 27ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՏՕ

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

40

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ ԱՍԻՒՌԱՆՍ ՔՈՌՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և ժամանակ առանց որ և իցէ ՁԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահչէ Գաբու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթալ խան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԵՍԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Պոնտոսի միջեւ կանոնաւոր նաւարկութիւնք

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Արմէնի որ յուլիս 20ին Մարսիլիայէն և յուլիս 26ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատօլի որ պիտի մեկնի յուլիս 20ին.

Բարեգ. Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւլոնքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալսն

ՖԻՄՈՒԷ ԲԸՐԳՈՒԼ

5 Թոփհանէ Սիթէ Ֆրանսէզ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Արեւ. ճեպ. Թ. 2 Բշ. Եշ. Ա. ժ. վ.	Կուխ. ճմբ. Թ. 4 Ամ. օր. Ա Բ Գ ժ. վ.	Կուխ. խառն Թ. 62 Ամ. օր Ա Բ Գ ժ. վ.	Կուխ. խառն Թ. 132 Բշ. Եշ. Ա Բ Գ ժ. վ.	Կուխ. խառն Թ. 124 բաց ի կիր. Ա Բ Գ ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուխ. խառն Թ. 123 բաց ի կիր. Ա Բ Գ ժ. վ.	Կուխ. խառն Թ. 131 Դշ. Շբ. Ա Բ Գ ժ. վ.	Կուխ. խառն Թ. 61 Ամ. օր. Ա Բ Գ ժ. վ.	Կուխ. ճմբ. Թ. 7 Ամ. օր Ա Բ Գ ժ. վ.	Արեւ. ճեպ. Թ. 5 Դշ. Շբ. Ա. ժ. վ.
7 20	8 13	6 30			Մկ. Կ. ՊՈԼԻՍ .... ժմ.			8 32	8 22	4 00
		6 41			Գում—գաբու			8 23		
		6 53			Եէտի—գուլէ			8 07		
		7 12			Մագրիգեւղ			7 44		
		7 26			Այաստեֆանոս			7 22		
		7 45			Քիւչիւք—Չեքմէճէ			7 07		
		8 29			Սբարթա—գուլէ			6 22		
	9 33	9 05			Հատըմքէօյ			5 56	6 58	
		9 43			Չաթալճա			4 53	6 17	1 50
9 58	10 31	10 25			Գապաքճէ			4 0		
		11 27			Սինէքլի			3 29		
	12 42	12 09			ժմ. Չերքեզքէօյ մեկնում			2 37	4 38	12 09
	12 14	12 40			մկ. ժամանում			2 12	4 33	12 04
12 04	12 36	1 41			Չորլու			1 26	3 56	
		2 33			Մուրաթլը—Քեօրէքլի			12 26		
		3 05			Սէյմէն—Չիֆթլիք			11 53		
	2 28	3 44			Լիւլէ—Պուրկազ			11 16	2 26	
2 05	2 35	4 30			Պապա—Էսկի			10 39	2 00	9 33
		5 13			Բավլօ—քէօյ			9 40		
	3 58	6 05			Ուզուն—Քէօբրիւ			8 56	12 50	
	4 16	6 47			Գուլէլի—Պուրկազ			7 46	12 51	8 09
		7 12			Ուրիկ			7 14		
4 21	5 09	7 39			ժմ. ԱԴՐ. ՊՈԼԻՍ .... մկ.			6 25	11 37	7 14
4 29	5 19		3 15		մկ. .... ժմ.		1 25		11 22	7 09
			4 07		Գառըքէօյ		12 32			
5 23	6 12		4 57		ժմ. Մուսթաֆա բաշա մկ.		11 39		10 27	6 12
5 31	6 32		5 17		մկ. .... ժմ.		11 19		10 02	6 07
6 14	7 13		6 35		ժմ. Հարմանլը մկ.		9 54		9 19	5 23
6 20	7 38		6 55		մկ. .... ժմ.		8 48		8 59	5 18
	8 01		7 38		ժմ. Թըրնովա-Սէյմէնի մկ.		8 01		8 35	4 55
	8 11			10 50	մկ. .... ժմ.	12 50			8 25	4 48
	8 47			11 50	Գայաճըք—Հասքէօյ	12 06			7 32	
	9 34			1 07	Եէնի—Մահալլէ	10 50			7 05	
8 38	9 59			1 49	Բաբաքըլ	9 58			6 39	3 06
	10 25			2 24	Գաթօնից—Սթանիմագա	9 04			6 14	
9 23	10 41			2 49	ժմ. Փիլիպէ մկ.	8 25			5 54	2 17
9 33	11 04			3 20	մկ. .... ժմ.	7 51			5 34	2 12
	11 58			4 41	Թաթար Բազարճըգ մկ.	6 45			4 43	
	12 22			5 12	ժմ. Սարամպէյ մկ.	6 00			4 17	
	12 23				մկ. .... ժմ.				4 16	
11 10	12 44				ժմ. Պելովա մկ.				4 01	12 44
3 20	4 29				Սոֆիա				12 34	15
2 10	9 30				Նիշ				5 51	920
8 45	4 48				Պելկրատ				10 35	30
9 40	1 20				Պուտապեշթ				2 40	2 37
3 16	7 20				Վիեննա մկ.				8 30	8 30

ԳԻԾ ՍԵԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒՊ—ԶԻՊԷՖՉԷ

Կուխմբ. խառն Թ. 512 ամէն օր ժ. վ.	Կուխմբ. խառն Թիւ 522 ամէն օր ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուխմբ. խառն Թիւ 523 ամէն օր ժ. վ.	Կուխմբ. խառն Թիւ 5[illegible] ամէն օր ժ. վ.
5 10		Սելանիկ (Պիւֆէ) ...... ժմ.		10 15
5 44		Թօբսին .... մեկ.		9 44
6 21		Ամաթօվօ		9 04
6 48		Քարասուլու		8 41
6 53		Կիւմէնճէ		8 31
7 31		Կէօրկէլի		7 59
8 05		Միռօվճէ		7 48
8 15		Սթրումիցա		7 06
8 47		Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ.		6 32
8 57		մկ.		6 17
9 42		Քրիվօլագ		5 43
10 21		Վէնից—Կրացքօ		5 00
11 08		Քէօբրիւլիւ ...... ժմ.		4 10
11 18		մկ.		4 00
12 06		Զելենիքօ		3 17
12 42	1 06	ԻՒՍՔԻՒՊ (Պիւֆէ) ժամ. մեկ.	2 20	2 41
	1 47	Աճաալար	1 44	
	2 42	Գումանօվա	1 07	
	3 15	Թապանօվչէ	12 29	
	3 43	Բրեշօվա	12 04	
	3 56	Պուգաւանովչէ	11 46	
	4 21	Պուլեանովչէ	11 16	
	4 34	Զիպէֆչէ	11 00	
	9 35	Նիշ	5 31	
	4 48	Պելկրատ	10 55	
	1 20	Պուտապեշթ	2 40	
	7 26	Վիեննա ...... մեկ.	8 30	

ԳԻԾ ԻՒՍՔԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կուխմբ. խառն Թիւ 622 Բշ. Դշ. ուր. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուխմբ. խառն Թիւ 621 Գշ. Եշ. շբ. ժ. վ.
7 15	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ	12 29
8 22	Էլէշան .... մեկ.	11 36
9 17	Քաչանիք	10 59
10 27	Վէրիզովից	10 12
11 20	Լիբլեան	9 11
12 12	Բրիշթինա	8 16
12 58	Վուչիթըռն	7 22
1 15	Միթրովիցա մկ.	7 00

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կոխ. խառն Թ. 321 Բշ. Եշ. Ա Բ Գ	Կոխ. խառն Թ. 323 Կիր. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՆՔ	Կոխ. խառն Թ. 322 Դշ. Շբ. Ա Բ Գ	Կոխ. խառն Թ. 324 Բշ. Ա Բ Գ
9 13	1 40	Մկ. Թըրն. Սէյմէնի ժմ.	7 20	9 49
9 58	2 25	Գարաբունար	6 46	9 15
11 05	3 32	Քանէ—Մհալլէսի	5 45	8 14
12 13	4 43	Եէնի—Զաղրա	4 42	7 09
1 11	5 41	Սիֆքօ—Քըրմանլը	3 41	6 18
2 00	6 30	Եամպօլու ժմ.	2 40	5 10
6 58		ժմ. Պուրկազ մկ.	9 40	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կուխ. խառն Թ. 221 Բշ. Դշ. և ուր. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուխ. խառն Թ. 222 Գշ. Եշ. և շբ. Ա Բ Գ
7 51	Մկ. Ա. Պոլիս .... ժամ.	6 53
8 47	Ուրիկ	5 58
9 33	Գուլէլի — Պուրկազ ...	5 30
10 10	Տիմէթօքա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Փիթէքլի	2 31
1 21	Ֆերէ	1 29
2 22	ժմ. Տէտէ—Աղաճ .... մկ.	12 20

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

1. Ստորագծեալ վայրկեանները կը ցուցնեն իրիկուան ժամը 6էն և առաւօտեան ժամը 5.59ի միջեւ եղած գիշերուան ժամանակը։

2.—Կ. Պոլսոյ արուարձանաց ժամանակացոյցը մասնաւոր ցուցակ մըն է եղած։

3.—Ձախակողմի սիւնակաց մէջ կառախմբոց մեկնման ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն վար, և աջակողմի սիւնակաց մէջ վարէն վեր։

4.—Թիւ 321 «խառն կառախումբը» ի Թըրնովա—Սէյմէնի կը հաղորդակցի 7 Թիւ «պայմանադրական կառախմբին» հետ։

5.—Թիւ 322 «խառն կառախումբը» ի Թըրնովա—Սէյմէնի կը հաղորդակցի Թիւ 4 «պայմանադրական կառախմբին» և Թիւ 131 «խառն կառախմբին» հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառախումբը Ուսքիւպի մէջ կը հաղորդակցի՝ Զիպէֆչէ գացող Թիւ 522 և Սելանիկ գացող Թիւ 513 խառն կառախմբոց հետ։

7.—Մահճակալաւոր վակոն մը աւելցուած է Թիւ 7 և 4 պայմանադրական կառախմբոց, արեւելեան ճեպընթացին չքալած օրերն, այսինքն՝

Կ. Պոլսէն մեկնող Թիւ 4 կառախմբին) կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ օրերը

Պելլովայէն մեկնող Թիւ 7 կառախմբին) կիրակի, երկուշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուղեւորք կրնան զայն ի կիր առնուլ յաւելուածական սակ մը վճարելով։

Ա. կարգ	Բ. կարգ	
Ֆր. 10.—	Ֆր. 7.—	Կ. Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար
,, 12.—	,, 9.—	Կ. Պոլիս Փիլիպէ Պելլովայի համար կամ փոխադարձաբար

8.—Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամուն վրայ։

9.—Միջին Եւրոպայի ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան ետք է Սելանիկի ժամուն վրայ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Արտօնատէր Մ. ՍԻՒԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ